Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

11 июль 1972 йил, сешанба ◆ № 160 (15.331). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ИЮЛЬ — ЗАРБДОР ОЙ

Деҳқончилик нозик иш. Ёз чилласида бир кунлик фурсат қўлдан бой берилса, кузга бориб тарози қурилганда иш уч кунга чўзилиб кетади. Бунга йўл қўйиб бўлмайди. Бош вазифа — ўртача ва кам ҳосилли ғўзаларни шу кунларда серҳосилли ғўзалар даражасига етказиб олишдан иборат. Шу мақсадда қуйидаги тадбирларни амалга оширяпмиз.

Аҳмаджон Вафоев, Гадойбой Исломов, Муҳаммаджон Атоев ўртоқлар бошлиқ бўлимларнинг 700-925 гектар майдондаги ғўзаларини пайкалма-пайкал кўздан кечириб чиқдик. 80 процент майдондаги ғўзаларнинг ўсиш, ривожланиши, ҳосил тўплаши талабга жавоб беради. Ўша пайкалларда июль ойининг охиригача икки марта комплекс парвариш ўтказишни лозим топдик. 20 процент майдонда эса уч марта комплекс парвариш ўтказилади. Йиллик азот ва фосфор нормаси узоғи билан 20 июлгача бериб бўлинади. Ҳар гектар ерга 8-10 тоннадан чиритилган маҳаллий ўғит ҳам солинади. Шундагина ҳосил нишоналари кўпаяди, улар тўкилишдан сақлаб қолинади, кўсакларнинг барвақт очилиши таъминланади.

Вазиятни ҳисобга олиб кунлик иш режимига ўзгариш киритдик. Бекор турган ўнга яқин универсал трактор ва бошқа механизмларни қўшимча ғўза парваришига сафарбар этдик. Ҳар бир чопиқ тракторининг кунлик иш нормасини олдингидан икки гектар ошириб, 7 гектарга етказдик. Культивация вақтида ғўзалар ўғитланяпти, айни кезда сув тарашга эгат олиняпти. Бегона ўтлар йўқ. Аммо шундай деб ғафлатда қолмаслик керак. Бегона ўтга қарши курашувчи зарбдор бригадалар туздик. Илғор механизаторлар ва чопиқчилар рағбатлантириляпти.

Юқори ҳосилли бригадалар сонини ошириш — пахта етиштиришни кўпайтиришда муҳим омилдир. 40 та пахтачилик бригадамиз бор. Шундан 38 тасига коммунистлар бошчилик қилади. Некбой Музаффаров, Сайфулло Воҳидов, Пано Ҳидоев, Манзура Сайфиева, Тўхта Сатторов, Ҳоди Қодиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари СССРнинг 50 йиллиги шарафига ўз мажбуриятларини қайта қараб чиқдилар ва ҳосилдорликни 5-6 центнер оширишга сўз бердилар. Дастлабки ҳисоб-китоблар бу йил 35-40 центнерчи бригадалар сони ўтган йилдагидан анча кўпайишини кўрсатди.

Ғўза парвариши шунга яраша ташкил қилиняпти. Бу илғор бригадаларда ғўзаларни суғориш айниқса яхши ташкил қилинди. Сувчилар сони 8-10 кишига кўпайтирилди, ҳар бир сувчига 0,75 гектар кундузлик ва 0,50 гектар тунлик норма белгиланди. Шуни ошириб бажарса, бирор туп ғўзанинг чанқаб қолишига йўл қўймаса ўн кунлик иш якунига қараб мукофотлаймиз. Суғориш кеча-кундуз бир меъёрда ўтказиляпти, бир литр сувнинг исроф бўлишига йўл қўйилмаяпти. Сувчиларнинг иши устидан назорат олиб бориш учун дирекция ва партия комитети вакилларидан навбатчилар қўйдик. Улар эрталаб тунги ишнинг ва кечқурун кундузги ишнинг якуни ҳақида ахборот берадилар. Ёз чилласида ҳарорат кўтариляпти, бу ўсимликка катта наф келтиради. Лекин вақтида суғорилмаса, ерда нам етарли бўлишига эришилмаса, ҳосил нишоналари тўкилиши ёки ривожи сусайиши мумкин. Буни унутмаслик керак.

Механизаторлар — ҳосил тақдирини ҳал қилувчи кишилардир. Кузги «оқ олтин» хирмонининг чўғи уларнинг шу кунлардаги меҳнатига боғлиқ. Улар билан муфассал маслаҳатлашиб олдик. Ҳозир ким қайси картада культивация ёки агротехниканинг бошқа тадбирини амалга ошираётган бўлса, кузга бориб ўша картанинг пахтасини ҳам теради. Давлатга топширилган ҳосилдан бригадир бўлим бошқарувчиси билан баравар манфаат кўради. Шунинг учун механизаторлардан ғўза парваришида сифатни қаттиқ талаб қиляпмиз.

Ленин орденли механизатор Фармон Ҳайитов 102 гектарлик майдонга бригадирлик қиляпти. Чигитни ўзи экқан, ғўза парваришини ҳам ўзи ўтказяпти. Гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштиради, «зангори кема»да 350 тонна пахта теради. Ҳисобимизча энг арзон пахта шу бригадада етиштирилади. Чунки ҳамма иш машиналарда адо этиляпти. Республикада хизмат кўрсатган механизатор Салим Шарипов, ўтган йили 400 тонна дурдона терган, бу йил эса 450 тонналик маррани эгаллашга азму қарор қилган. Механизатор Аҳмад Ҳамроев, Нарзулла Бердиев, Нурназар Норов ўртоқлар ҳам кунлик ғўза парвариши графигини бир ярим-икки ҳисса адо этмоқдалар.

Яқинда Ромитан район партия комитетида хўжаликларда ғўза парваришининг аҳволи ва машина теримига тараддуд кўришни кучайтириш ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Ютуқларимизни айтдик, камчиликларимизни рўй рост тан олдик. 57 «зангори кема»ни мавсумга шайлаб қўйдик. 120 та механизатор кадримиз бор. Лекин бу билан мақтанишга ҳаққимиз йўқ. Чунки ғўзаларнинг ривожи бултургидан орқада қоляпти. Ваҳолонки, юкимиз оғир. Район партия, совет ташкилотлари асосий эътиборни июль ва август ойларида ғўза парваришини сира бўшаштирмасликка қаратди. Биз шунга амал қиляпмиз. Иккинчи даражали ишлар билан банд бўлган 120 кишини далага — чопиқчилик, сувчиликка чиқардик. Химизаторлар сонини 10 кишига кўпайтириб, масъулиятини оширдик. Фурсат оз қоляпти. Шуни ҳисобга олиб, бир қисм ишчиларни минерал ва органик ўғитлар қоришмаси тайёрлаб, универсалларга етказиб беришга ажратдик. Хуллас қалбида виждони, билагида кучи бор кишиларнинг ҳаммасини дала ишларига сафарбар этдик.

Юқорида айтилганидек, июль ойида ҳамма майдонларда икки-уч марта комплекс ғўза парвариши ўтказамиз. Август ойининг режаларини ҳам тузиб чиқдик. Бу йилги вазият августда ҳам камида икки марта парвариш ўтказишни тақозо этяпти. Шунда ҳар туп ғўзада кутилганча ҳосил нишоналари тўплаймиз, уларни барвақт очилтириб оламиз, социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажарамиз. Мажбурият эса чакки эмас — 10 минг тонна! Бу маррани сўзсиз эгаллаймиз.

У. ИСМАТОВ,
Ромитан районидаги «Ромитан» совхозининг директори.

У. РАМАЗОНОВ,
партия комитети секретари.

Ҳ. АҲМЕДОВ,
бош агроном.

ҚИЗҒИН ТАБРИКЛАР

Монголия меҳнаткашларининг миллий байрами — Монголия халқ революцияси ғалаба қозонган куннинг 51 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Цеденбалга, Монголия Халқ Республикаси Буюк халқ хурали Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари С. Лувсанга табрик телеграммаси йўлладилар.

Телеграммада бундай дейилади: КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Совет халқи номидан Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетига, Монголия Халқ Республикаси Буюк халқ хурали Президиумига ва Министрлар Советига, қардош монгол халқига қизғин табрик ва энг яхши истакларни йўллайдилар.

Совет коммунистлари ва Совет Иттифоқининг барча халқлари Монголия Халқ революцион партиясининг ва монгол халқининг жаҳон социализм системасини мустаҳкамлашга, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати сафларини жипслаштиришга қўшаётган муносиб ҳиссасига юксак баҳо берадилар.

Совет Иттифоқи ва Монголия Халқ Республикасининг халқлари, деб таъкидлаб ўтилади телеграммада, традицион қардошларча дўстликнинг мустаҳкам воситалари билан боғланган. Уларнинг марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализмининг мустаҳкам принципларига асосланган муносабатлари, улар ўртасидаги ҳар томонлама самарали ҳамкорлик ҳар иккала мамлакат халқларининг туб манфаатларига, социализм ва коммунизм позицияларини янада мустаҳкамлашга, Узоқ Шарқда ва бутун дунёда тинчликни сақлаш ҳамда мустаҳкамлашга хизмат қилади. (ТАСС).

СОВЕТ—МОНГОЛИЯ ДЎСТЛИГИ ШАРАФИГА

Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикасининг бузилмас дўстлиги мустаҳкамланаверсин ва гуллаб-яшнасин! Монголиядаги халқ революциясининг 51 йиллигига бағишланиб 10 июлда Тошкентда ўтказилган йиғилишда бу даъват кўп марталаб такрорланди.

Республика пойтахти жамоатчилигининг вакиллари бу муҳим санани нишонлаб, қардош монгол халқининг социалистик қурилишда эришган ажойиб ютуқлари тўғрисида гапирдилар. Улар Ўзбекистон меҳнаткашларининг совет-монгол дўстлигининг ривожланиш ишига салмоқли ҳисса қўшаётганлигини мамнуният билан айтиб ўтдилар.

Йиғилиш қатнашчилари монголиялик дўстларни шонли байрам билан қизғин табрикладилар, уларга тинч бунёдкорлик меҳнатида янги ажойиб муваффақиятлар тиладилар. Монголия — Совет дўстлиги жамияти Марказий совети номига йўлланган табрик телеграммасида ҳам мана шу истак ифодаланди.

Йиғилиш қатнашчилари Монголия — Совет дўстлиги жамияти томонидан Тошкентга юборилган виставкани кўздан кечирдилар. Виставкага қўйилган фотографиялар Монголия Халқ Республикасининг ҳозирги кунги ютуқларини ҳикоя қилади.

Литва ССР пойтахти Вильнюс шаҳрида уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. Шаҳарнинг Жирмунай ва Лаздинай каби янги районлари архитектураси ва планлаштирилиши билан ажралиб туради. Шинам квартиралар, магазинлар, маданий-маиший хизмат корхоналари тармоқлари, чиройли йўллар ва соф ҳаво — янги кўчиб келганларга ҳаммаси маъқул бўлади. Суратда: Вильнюснинг Лаздинай микро районидаги янги уйлар.

В. Соболев фотоси (ТАСС фотохроникаси).

СССР-50 ЛИТВА ҲАФТАЛИГИ

БОЛТИҚ БЎЙИДАГИ ЎЛКА — ЛИТВАНИНГ ҲУР РЕСПУБЛИКАЛАРНИНГ БУЮК ИТТИФОҚИГА ҚЎШИЛГАНИГА 32 ЙИЛ БЎЛДИ. ШУ ТАРИХАН ҚИСҚА ДАВР ИЧИДА ЛИТВА ХАЛҚИ ФАШИСТЛАР ГЕРМАНИЯСИ БОШЛАГАН ҚОНЛИ УРУШНИНГ ОҒИР АСОРАТЛАРИНИ ТУГАТИБГИНА ҚОЛМАЙ, БОШҚА ҚАРДОШ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ХАЛҚЛАРИНИНГ БЕҒАРАЗ ЁРДАМИ, ДЎСТОНА МАДАДИ ВА ҲАР ТОМОНЛАМА АЛОҚАЛАРИ ТУФАЙЛИ ҚОЛОҚ АГРАР ЎЛКАДАН ИНДУСТРЛАШГАН РЕСПУБЛИКАГА АЙЛАНДИ.

БУГУН ГАЗЕТАМИЗДА ССР ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ТОПГАНИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ ЛИТВА ССР ҲАФТАЛИГИ БОШЛАНДИ. УНДА ЛИТВА ХАЛҚИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИ ХАЛҚЛАРИ ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА ЭРИШГАН ЮТУҚЛАРИ, КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ ЙЎЛИДАГИ МАРДОНАВОР МЕҲНАТЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ.

ҚУДРАТИМИЗ МАНБАИ

Юозас МАНЮШИС,
Литва ССР Министрлар Советининг Раиси

Литванинг ҳозирги куни ҳақида гапиришдан олдин Литва халқи 1940 йилда буржуазия ҳокимиятини ағдариб ташлаб, қандай меросни қўлга олганлигини эслатиб ўтишни истар эдим.

Урушдан илгари Литва кўп кўрсаткичлар бўйича энг яқин қўшнилари Латвия билан Эстониядан орқада эди. Саноат корхоналари асосан ярим кустар ҳолда эди. Фақат енгил ва озиқ-овқат саноатигина ривожланганди. Завод ва фабрикаларда, устахоналарда моддий ишлаб чиқариш билан банд бўлган кишиларнинг 9 процентдан камроғи ишласа ҳам, шаҳарларда тўла ва қисман ишсизлар сони 75 минг кишига яқин эди.

Буржуазия ҳукумати қишлоқ хўжалигида эришилган муваффақиятни оғиз кўпиртириб мақтарди ва ҳатто бу хусусда «назария» ҳам яратган эди. Ўша «назария»га мувофиқ Литва ҳамиша аграр ўлка бўлиб қолиши керак эди. Лекин қишлоқда ҳам иш кўнгилдагидек эмасди. Деҳқонлар жуда оғир шароитда яшар, содда қуроллар билан деҳқончилик қилар эдилар.

Урушдан илгари Литва жуда кўп товарларни чет элдан келтирар, хом ашё ва озиқ-овқат маҳсулотларинигина экспорт қилар эди. Мамлакат экономикаси ривожланган капиталистик мамлакатларга қарам бўлиб қолган эди.

Ўз-ўзидан маълумки, бундай иқтисодий қолоқликда халқ маорифини, фан ва маданиятни ривожлантириш учун ҳеч қандай шароит йўқ эди.

Литва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига қўшилгандан буён ўттиз икки йил ўтди. Бошқа қардош Совет Республикаларининг беғараз ёрдами туфайли Литва меҳнаткашлари тарихан қисқа давр ичида жуда катта социалистик ўзгартишларни амалга оширдилар. Литва капиталистик давлатларга қарам бўлиб қолган қолоқ аграр ўлкадан саноати юксак даражада ривожланган, кўп тармоқли қишлоқ хўжалигига эга бўлган республикага айланди.

Ҳозирги даврда республика саноат маҳсулоти ҳажми урушдан олдинги даврга нисбатан 30 баравар ошиб кетди. Совет ҳокимияти йилларида электр энергия ҳосил қилиш 90 баравардан зиёдроқ кўпайди. Индустрия машинасозлик, приборсозлик, химия, электрон саноати каби тармоқлари барпо этилди. Енгил озиқ-овқат, ёғочни қайта ишлаш саноатлари планли асосда муттасил ривожланиб бормоқда. Ҳозирги Литванинг саноат корхоналари 11 кун ичида урушдан олдин бир йил давомида ишлаб чиқарилганидан ҳам кўпроқ маҳсулот бермоқда.

Литва корхоналари маркаси босилган буюмлар мамлакатимиздагина эмас, унинг ташқарисида ҳам маълумдир. Бу маҳсулотларни Совет давлати жаҳондаги 70 дан ортиқ мамлакатга экспорт қилмоқда.

Ўтган беш йилликнинг ўзидагина республикамиз миллий даромади 57 процент, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 74 процент кўпайди. Халқ хўжалигида техника тараққиётини белгилаб берадиган энергетика, химия, машинасозлик, металлни қайта ишлаш каби тармоқлар илдам суръатлар билан ривожланди. Литва мамлакатимиздаги энг йирик триацетат шойи базасига айланмоқда. Металл қирқувчи станоклар ишлаб чиқариш ва балиқ овлаш бўйича республикамиз Совет Иттифоқида тўртинчи ўринни эгаллаб турибди.

Ўтган беш йилликда қишлоқ хўжалигида ҳам катта ютуқларга эришилди. КПСС ва СССР ҳукумати томонидан изчиллик билан амалга оширилаётган тадбирлар қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини тез суръатлар билан ривожлантириш, колхоз ва совхозлар экономикасини анча мустаҳкамлаш имконини берди. Йиллик ўртача қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш аввалги беш йилликдагига нисбатан 36 процент кўпайди. Ўтган йили дон экинларининг ўртача ҳосилдорлиги 26,6 центнерга етди. Бу эса урушдан олдинги даражадан икки баравардан зиёдроқ кўпдир. Ҳозирги вақтда ҳар йили аҳоли жон бошига 133 килограмм гўшт ва 770 килограмм сут етиштириляпти.

Буржуазия тузумидан мерос бўлиб қолган хуторлар ўрнига обод посёлкалар барпо этилмоқда. Саккизинчи беш йилликнинг ўзидагина республика қишлоқларида 40 минг уй қурилди. Ўтган йили янги посёлкалардан бирининг лойиҳаси авторларига ва қурувчиларига (Укмерг районидаги Дайнава посёлкаси) СССР давлат мукофоти берилди.

(Давоми 3-бетда).

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

Москвада 10 июлда Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Руминия Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматлари бошлиқлари иштирокида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXVI сессияси ўз ишини бошлади.

Сессия ишида Югославия Социалистик Федератив Республикаси делегацияси қатнашмоқда.

Куба Республикаси делегацияси, шунингдек Корея Халқ-Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси сессияда кузатувчилар сифатида қатнашмоқда.

Совет Иттифоқи делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин кириш нутқи сўзлаб сессияни очди.

Кун тартиби тасдиқланганидан кейин сессия кун тартибида турган масалаларни муҳокама қилишга киришди.

Сессия иши ишчанлик ва ўртоқлик вазиятида ўтмоқда.

БУХОРО ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Бухоро область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Унда Навоий шаҳар ва Ромитан район партия комитетлари КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини қандай бажараётганликлари ҳақидаги ҳисоботлари тингланди. Бу ҳақда Навоий шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. П. Шендрик ва Ромитан район партия комитетининг биринчи секретари Я. Наврўзов доклад қилдилар.

Пленумда, шунингдек область партия комитетининг иккинчи секретари В. Н. Петровнинг партия ҳужжатларини алмаштириш юзасидан область партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги доклади ҳам муҳокама қилинди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарор қабул қилди.

ЯНА УЧРАШГУНЧА, ХАЙР!

Тошкентдан Новосибирскка — Новосибирскдан Тошкентга. Бу маршрутлар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган улкан ўзаро маданий алоқа тарихига кириб қолди. Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат академик опера ва балет театрининг ижодий коллективи ёз бошида Новосибирскка борди. Новосибирск опера ва балет давлат академик театри эса Тошкентга келди.

Сибирь артистлари гастролларининг репертуари кенг ва ранг-баранг бўлиб, рус ва ғарб классикларининг асарлари, совет композиторларининг янги асарлари бор эди.

Гастроллар 9 июлда «Париж алангаси» балети билан тугади. Ўзбекистон пойтахти жамоатчилик вакиллари юксак маҳоратлари учун шу кечада меҳмонларга қизғин ташаккур изҳор этдилар.

Шу куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов меҳмонларга Фахрий ёрлиқлар топширди. Россия Федерациясидаги энг йирик театрлардан бири бўлган коллектив ва ана шу театрнинг бир группа ходимлари ўзларининг юксак ижрочилик маҳоратлари учун ана шу ёрлиқлар билан мукофотланган эдилар.

10 июлда Тошкент аэропортида ва вокзалида Ўзбекистон пойтахти жамоатчилиги новосибирсклик санъат усталари билан самимий хайрлашдилар.

(ЎзТАГ).

ОЛТИН БОШОҚ

РЕПОРТАЖ

Саратон қуёшининг тиғида ғаллазор олтин рангида товланади. Мўл ҳосилдан бош эгиб турган бўлиқ бошоқлар қир шабадасида аста тебранади. Узоқда эса ғаллазорни ларзага солиб комбайн ҳайқиради. Бу йил ғалла йили, дон-дун сероб. Деҳқонлар кўнгли чоғ.

— Ана, комбайнларимиз! — деди ғаллазор денгизида сузиб юрган агрегатларни кўрсатиб совхоз директори Йўлдош Сулаймонов. — Қизил байроқлиси беш кунликда мукофот олди.

Қир орқасида тўрт комбайн буғдой бошоқларини дамига тортиб олға интиларди. Улар томон юрдик. Комбайнлар биз билан баҳслашгандек қир этагига шўнғиб кетди.

— Ҳақиқатдан ҳам бу йил ғалламиз яхши бўлди. Ўтган йили шу ерларнинг гектаридан 7-8 центнердан дон олган эдик, бу йил 12-14 центнердан хирмон кўтаряпмиз. Бошоқлар сердон, пучи йўқ. Бунга сабаб: кузда ғаллазорнинг гектарига 300-350 килограммдан ўғит солган эдик. Бахтимизга ёғинсочин сероб бўлди, — дейди директор. Сўнгра у иккита учта бошоқни икки кафти орасига олиб ишқалади ва оҳиста пуфлаб бўлиқ донларни кўрсатди.

— Қаранг бўлиқлигини. Қобиқ орасида битган дур бу. Пешана теримиз маҳсули бу, — деб битта донни қирс этиб тишида ёрди. Дон икки оппоқ паллага бўлинди.

Шу пайт ғаллазор кемалари ҳайқириб биз томон сузиб кела бошлади. Биринчи қаторда Қизил байроқли комбайн келарди. Худди команда берилгандек ҳаммаси бирдан тўхтади. Юк машиналари карвони улар томон юра бошлади. Ҳар бир машина битта-биттадан комбайнлар олдида тўхтади. Бункердан кузовга шовуллаб дон туша бошлади. Директор бизни байроқли кеманинг капитани билан таништирди. У совхознинг машҳур комбайнчиси, кунига 18-20 гектар ердаги ғаллани ўриб олаётган Абдусодиқ Зулфиқоров эди. Унинг қошковоқларига чанг қўнган, лекин чўғли кўзлари чақнаб ғайратга тўлиб-тошаётганидан далолат берарди.

— Ғалла ўрим-йиғими қандай ташкил этилган? — сўрадик илғор комбайнчидан.

— Бунинг ҳеч қандай сири йўқ. Ғалла ҳосили мўл бўлди. Шеригим Йўлдош Ғозиев, Иван Алексеенколар ҳам ўримда мендан қолишмаяпти. Эрталаб соат тўртда ғаллазорда бўламиз, — деди у камтарлик билан.

— Тунги сменанинг ишлари қалай?

— Комбайнларнинг фараси зўр. Агар ерда дон у ёқда турсин, нина ётса кўринади, — деб гапга аралашди комбайнчи Йўлдош Ғозиев. — Чарчаганимизда ўғилларимиз ёрдамга келади. Мана, Зулфиқоровнинг ўғли Абдуҳалил ҳам дастёр бўлиб қолди. Ана, қаранг комбайнни бошқариб кетди. Фарзандларимиз — ўринбосарларимиз.

Комбайнлар ғаллазор уммонига шўнғиб кетишди. Улар саҳий ер бағридан бункер-бункер дон тўплашарди. Бу кемаларни эса ғаллазор мардлари — комбайнчилар бошқарарди.

Ана шундай гектар-гектарлаб ғалла ўраётган, бункер-бункерлаб дон тўплаётган фидокор, қалби даласидек кенг, қўли қадоқ ғаллакорлар Оҳангарон районидаги «Тошкент» от заводида кўп. Улар кечани-кеча, кундузни-кундуз демай ғалла ўрим-йиғимини тезлэтишяпти. Совхозда 14 комбайн икки сменада ишлаяпти. Кунига 180-200 гектар ернинг ғалласи ўриляпти, хирмонга 100-120 тонна дон тўкилаётир. Барча машиналар, тележкалар ғалла ўрим-йиғимига сафарбар этилган.

Совхоз ғаллазори бу йил 3530 гектарга етди. Бундан 1953 гектари «Сурхак» навли буғдой, қолгани эса «Унумли» навли арпадир. Ҳосилдорлик ҳам йилдан-йилга ошяпти. Бу йил гектаридан пландаги 9 центнер ўрнига 12-14 центнер дон, жами 3 минг тоннага яқин дон тайёрланади. Совхозда энг сара дон уруғликка ажратилмоқда.

Меҳнат қилиб ҳормангиз, азиз ғаллакорлар. Хирмонингиз баракали бўлаверсин, омборингиз донга тўлаверсин!

Ю. ЗИЁДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

МУСОБАҚА ТЎЛҚИНИ

Олтин юбилей шарафига ўн олти зарбдор ўн кунлик

Тошкентдаги Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонт заводи республикамизнинг энг тўнғич корхоналаридан. У ўз тарихида жуда кўп июнларни бошидан кечирди. Лекин 1972 йилнинг июни машҳур Ишчилар қўрғони тарихида ҳар қачонгидан ёрқинроқ из қолдирди. Худди шу йилнинг июнида мана шу корхонада ажойиб ташаббус туғилди. Ишчилар СССР 50 йиллиги олдидан Ватанимиз пойтахти Москва ва иттифоқдош республикалар шарафига 16 зарбдор ўн кунлик эълон қилдилар. Бу ўн кунликларда ҳар қачонгидан унумли ишлаб, сифатли маҳсулот тайёрлаш мажбуриятини олдилар. Эндиликда бу ташаббус республикамиз бўйлаб кенг қулоч ёзмоқда. Ҳозиргача ўнлаб корхоналарнинг коллективлари ана шу ташаббусга қўшилиб, СССР 50 йиллиги шарафига мусобақа байроғини баланд кўтармоқдалар.

Ташаббуснинг туғилиши шундай бўлди. Энг аввало корхонанинг ветеран ишчилари — токарь Иван Семёнович Власенко, бригадир Василий Григорьевич Сиротнин, машинист ёрдамчиси Раиса Михайловна Артемова ва бошқалар биринчи бўлиб шу ташаббусни бошлаб бердилар. Ҳамкасбларини Ватанимиз пойтахти—Москва ва иттифоқдош республикалар шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлашга чақирдилар. Бу ишчиларнинг оширилган мажбуриятлари аввало ғилдирак цехининг партия йиғилишида муҳокама этилиб маъқулланди. Цех ишчилари ташаббусни қувватлаб чиқдилар. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай янгилик бутун заводга тарқалди. Бошқа цехлар ҳам бирин-сирин ташаббусга қўшила бошладилар. Шундай қилиб бутун завод коллективи олтин юбилей шарафига 16 зарбдор ўн кунлик вахтасига чиқди.

Завод бўйича ўтган тантанали митингда иттифоқдош республикаларнинг байроқлари кўтарилиб, ишчилар оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Митингда сўзга чиққан ҳар бир киши СССР 50 йиллиги шарафига вахтада туриб меҳнат қилиб, ҳар бир иш минутидан унумли фойдаланишга, хом ашёни тежаб-тергаб ишлатишга, унумдорликни оширишга сўз берди. Ўз имкониятлари ҳақида гапирди. Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводи ишчиларининг бу ташаббуси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди ва республикамиз халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида уни кенг ёйиш таклиф этилди.

Эндиликда юзлаб коллективлар ташаббусга қўшилиб ишламоқдалар. Улар орасида Чирчиқ химиклари ва Орол балиқчилари, Тошкент машинасозлари ва Бухоро газчилари, Наманган тўқимачилари ва Самарқанд пахта тозаловчилари бор. Бу коллективлар пойтахтимиз — Москва ва иттифоқдош республикалар шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ҳар қачонгидан юксак кўрсаткичларга эришаётирлар.

Ташаббускор коллектив Москва шарафига ўтказилган биринчи зарбдор ўн кунликни якунлаб, кутилганидан зиёд кўрсаткичларни қўлга киритди. Биргина ғилдирак цехининг ўзи ўн кун ичида пландан ташқари мажбуриятдаги 8 минг сўмлик ўрнига 12 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Ярим йиллик план бўйича 72 ўрнига 92 қўш ғилдирак йиғилди. Бутун корхона бўйича эса бундан ҳам яхшироқ натижаларга эришилди. Мамлакатимиз темир йўлларига муддатидан олдин 24 та вагон жўнатилди. 642 тонна қуйилма олинди.

Товар маҳсулот цехи коллективи пландаги 55,2 ўрнига 68,1 минг сўмлик маҳсулот берди. Ғилдирак цехининг коллективи ўн кунлик ғолиби бўлиб чиқди. Улар биринчи ўринни эгаллаб, 150 сўмлик мукофот ва вимпелни олиш шарафига муяссар бўлдилар. Ўн кунликда вагон ва ремонт-қурилиш цехлари коллективлари яхши натижаларга эришиб иккинчи-учинчи ўринни эгалладилар. Машинист ёрдамчиси Р. Артемова, токарлар В. Ушаков ва И. Власенко, слесарь В. Сивов, бригадирлар В. Зарецкова ҳамда В. Тарасов, монтажчи В. Гончаров ўртоқлар зарбдор ўн кунлик ғолиби деб топилди.

Ҳозир тепловоз-вагон-ремонт заводи ишчилари иккинчи зарбдор ўн кунликни бошлаб, Россия Федерацияси шарафига вахтада туриб ишламоқдалар.

Мусобақа тўлқини яна ҳам кенг қулоч ёзиб, зарбдор ўн кунликлар зафарларга тўлиқ бўлишига ва бу ташаббусга минглаб ишчилар қўшилишларига ҳеч шубҳа йўқ.

Г. КОЛОБОВ.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ АКТУАЛ ВАЗИФАЛАРИ

Мамлакатимиз КПСС XXIV съездининг қарорлари, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик сабабли омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ғоят юксалган вазиятда яшамоқда. Совет жамиятининг тобора мустаҳкамланаётган социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги, партия билан барча меҳнаткашлар ўртасидаги бузилмас алоқа — мана шуларнинг ҳаммаси ишонч билан олға боришимизга имкон бермоқда, идеология ишларини юксак даражада самарали олиб бориш учун мустаҳкам негиз яратиб бермоқда.

Революцион назарияни ижодий ривожлантириш, тарбия масалаларига, идеология иши проблемаларига доимий эътибор бериш Коммунистик партиянинг энг муҳим традицияларидан, ленинизм традицияларидан биридир. КПСС XXIV съезди совет жамиятининг социал-сиёсий ривожланишини, унинг маънавий ҳаётини ҳар томонлама анализ қилиб, марксизм-ленинизмни пропаганда қилишнинг ҳамда буржуа ва ревизионистик идеологияга ҳужумни давом эттиришнинг актуал вазифаларини белгилаб берди. Марказий Комитет партия съездининг қарорларига асосланиб меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалаларига доир бир қанча муҳим қарорлар қабул қилди.

Яқинда Марказий Комитетда идеология ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаши бўлиб ўтди. Бу кенгаш КПСС XXIV съездининг қарорлари асосида ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик муносабати билан олиб борилаётган ғоявий-тарбиявий иш масалаларига бағишланди. Кенг фикрлашиб олиш натижасида бу кенгаш партия ташкилотларининг съезд кўрсатмаларини бажариш борасида тўплаган иш тажрибаларини умумлаштирди ва идеология ишини, оммани сиёсий тарбиялашни янада такомиллаштириш йўлларини белгилаб берди.

Идеология вазифаларини муваффақиятли ҳал этмоқ учун бизда зарур нарсаларнинг ҳаммаси бор: марксизм-ленинизмнинг зафарли таълимоти; партиянинг илмий асосга қурилган иқтисодий, социал-сиёсий, маданий ва халқаро сиёсати; ғоявий-сиёсий ишларнинг аниқ принциплари; ғоявий таъсир ўтказишнинг замонавий қудратли воситалари; битмас-туганмас жуда бой тажриба ва ажойиб традициялар; сиёсий етук, малакали кадрлар мавжуд. Ҳамма гап шундаки, бутун назарий, пропаганда, оммавий-сиёсий фаолиятимизни ривожланган социалистик жамият шарт-шароитига ва талабларига, КПСС XXIV съездининг қарорларини энг самарали бажариш вазифаларига мувофиқ бўлган ва сифат жиҳатидан янги поғонага кўтармоқ керак.

Марксизм-ленинизм ғояларини пропаганда қилиш, партиянинг ленинча сиёсатини муваффақиятли амалга оширишга меҳнаткашларни сафарбар қилиш идеология ишидаги асосий вазифа бўлиб турибди. Совет кишиларини меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялаш энг муҳим ўринда турган ишларимизнинг биринчиси ҳисобланади. Партия — фан ва техника революциясининг муваффақиятларини социалистик хўжалик системаси афзалликлари билан узвий равишда қўшиб олиб боришни таъминлаши лозим бўлган чоралар комплексини амалга оширмоқда. Шу муносабат билан жамият ҳаётининг ҳамма соҳаларида фан-техника муваффақиятларини ёйиш ва бу муваффақиятлардан кенг фойдаланиш ғоят катта аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда.

Ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга, уни ҳар томонлама интенсивлаштиришга қаратилган йўл кадрларга иқтисодий билим беришни жиддий яхшилашни талаб этади. КПСС Марказий Комитетининг қарорига биноан раҳбарларга, мутахассисларга, ишчиларга, хизматчиларга ва колхозчиларга иқтисодий билим беришнинг умумдавлат миқёсида табақалаштирилган системаси вужудга келтирилмоқда. Программалар ишлаб чиқилди, пропагандистлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш курслари ўтказилмоқда, ўқув қўлланмалари нашр этилмоқда. Энди бутун гап шундаки, иқтисодий билим беришни моҳирлик билан ташкил этиш, бу ишнинг иқтисодий ва илмий-техникавий ривожланишнинг ҳозирги босқичига мувофиқ бўлиб тушишига эришиш, бу ишга алоқадор бўлган барча давлат ва жамоат ташкилотларининг фаолиятини координация қилиб туриш керак.

Социалистик мусобақа меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишни тарбиялашнинг ажойиб мактаби, меҳнат унумдорлигини ошириш воситаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Партия ташкилотлари, пропаганда органлари меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатининг обрўйини бундан буён ҳам мустаҳкамлай беришлари зарур. Моддий ва маънавий рағбатлантириш инсоннинг ўз меҳнати билан кўрсатган хизматларини ижтимоий тан олиш воситаси сифатида тағин ҳам кўп роль ўйнаши, инсон қилаётган ишнинг қай тарзда фойдали эканлигини акс эттиришга, инсоннинг маънавий қиёфасига ижобий таъсир ўтказишга хизмат қилиши лозим. Партия хўжалик фаолияти билан тарбиявий фаолият бирлиги принципини ўтказиб келмоқда. Бу принцип раҳбар кадрлардан хўжаликка доир қарорларни иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан асослаб беришларини, жамият, коллектив ва шахс манфаатларининг бир-бирига энг кўп даражада уйғунлашиб боришига эришишларини, омманинг ташаббускорлигини кенг ривожлантиришларини талаб қилади.

Ривожланган социализмга хос бўлган турмуш укладининг ўзи, коммунистик жамиятга аста-секин ўсиб бораётган жамиятнинг ахлоқий ва ҳуқуқий нормалари жамият аъзоларининг юксак даражада ғоявий-маънавий етук бўлишларини, сиёсий онгли бўлишларини талаб қилади. Ҳозир бизнинг вазифамиз ҳар бир кишини ҳар томонлама ривожланган мукаммал шахс қилиб етиштиришдан иборат тарихий муҳим вазифани амалга оширишдир. Бу вазифа бутун идеология фаолияти учун принципиал аҳамиятга эга бўлган ва узоқ вақтга мўлжалланган вазифадир.

Меҳнаткашларнинг жуда кенг оммасида коммунистик дунёқарашни шакллантириш, оммани марксизм-ленинизм ғоялари руҳида тарбиялаш партия олиб бораётган ғоявий-тарбиявий ишнинг негизи бўлиб турибди. Бунинг учун аввало партиянинг кўп қиррали ғоявий-назарий фаолиятини ҳар томонлама кўрсатиб бериш, КПСС XXIV съездининг ғояларини ва қарорларини, съезддан сўнг партия Марказий Комитети қабул қилган ҳужжатларни тушунтириб бериш ва пропаганда қилиш зарур. Бу ишда илмий коммунизмнинг асосий қоидаларини меҳнаткашлар кенг оммаси ўзлаштирибгина қолмасдан, шу билан бирга олинган билимларни амалда, кундалик ҳаётда татбиқ қила билишларига, шу билимларни эътиқодга айлантира билишларига ҳам эришмоқ керак.

Меҳнаткашларни, айниқса ёш авлодни маънавий тарбиялашни такомиллаштириш вазифаси ҳозирги вақтда биринчи навбатдаги проблемалар қаторига қўйилмоқда. Жамиятимизда шундай вазият вужудга келтириш керакки, бу вазият ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида, меҳнатда ва турмушда инсонни ҳурматлаш ва унга ғамхўрлик қилиш, ҳалоллик, ҳар бир кишининг ўзига ва бошқаларга нисбатан талабчанлик, қаттиқ масъулиятни ҳис қилиш билан бирга ўзаро ишонч, чинакам ўртоқлик руҳи қарор топишига ёрдам берадиган бўлсин. Бу энг муҳим ишдир.

КПСС XXIV съезди янги кишини камол топтириш йўлларини белгилаб берар экан, шуни уқтириб ўтдики, коммунистик дунёқараш ва ахлоқ одамлар онгидаги ўтмиш сарқитлари билан олиб борилаётган муросасиз кураш орқали қарор топади, коммунистик ахлоқ нормалари ва принципларидан ҳеч қандай чекиниш мумкин эмас, бу нормалар ва принциплардан ҳар қандай чекиниш совет турмуш тарзига тобора кўпроқ зид бўлиб қолаверади. Бизнинг ахлоқимизга бутунлай ёт бўлган хулиганликни, ичкиликбозликни, текинхўрликни, тамагирликни, ижтимоий пассивликни ва шу кабиларни тугатиш ҳамма вақт принципиал, сиёсий характерга эга бўлиб келди ва эга бўлиб қолмоқда.

Янги ахлоқни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун кураш бутун партиянинг, бутун оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг, бутун совет жамоатчилигининг куч ва ғайрат билан иш олиб боришини талаб қилади. Меҳнат коллективларида ҳам, аҳолининг истиқомат жойларида ҳам оммавий-сиёсий ва маданий-тарбиявий ишларни кенг авж олдириш керак. Бу ишни муайян мақсадни кўзлаб, ҳар бир кишини назарда тутиб ва конкрет ҳолда олиб бориш керак.

Совет жамияти, аввало, синфлар ва социал группаларнинг, миллатлар ва элатларнинг, барча меҳнаткашларнинг социал сиёсий ва ғоявий бирлиги туфайли мустаҳкам ва бақувват бўлиб турибди. Омманинг интернационалистик онгини шакллантиришнинг муҳимлиги, миллатчилик сарқитларига қарши курашнинг, халқлар тарихига ва маданиятига баҳо беришда изчил синфий, қатъиян илмий йўл тутишнинг аҳамияти партия XXIV съездининг қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарорида уқтириб ўтилди. Партия совет кишиларини жамиятимизнинг социал ва маънавий-сиёсий бирлигига зарар етказиши мумкин бўлган нарсаларнинг ҳаммасига нисбатан муросасиз бўлиш руҳида тарбияламоқда.

Партиянинг ленинча миллий сиёсати ўйнаётган ролни ва унинг жаҳоншумул тарихий муваффақиятларини, совет халқининг туб манфаатларига мос бўлиб тушаётган, совет миллатлари ва элатларини бирлаштираётган умумийликни, улар ягона интернационал қардошликка ихтиёрий жипслашганликлари натижасида олган буюк афзалликларини пропаганда қилиб, чуқур очиб бериш керак, миллий масала жамият ҳаётининг ҳамма томонларини — экономика ва сиёсатни, фан ва маорифни, маданият ва турмушни ўз ичига олади. Шу сабабли интернационал тарбия бериш фақат партия ташкилотларининггина бурчи бўлиб қолмасдан, шу билан бирга хўжалик, маданий жамоат ташкилотларининг бурчидир. Бу ишда уларнинг ролини кучайтириш керак. Йигит ва қизларимизни ўз социалистик Ватани учун, ўз халқи учун, халқимиз қилаётган улуғ ишлар учун фахрланадиган, ўз Ватанини ҳимоя қилишга тайёр бўлиб турадиган қилиб тарбиялашни, уларни бошқа халқларни ҳурматлаш руҳида тарбиялашни кучайтириш катта аҳамиятга эга, ватанпарварлик ва пролетар интернационализми мавзуи совет адабиёти ва санъати асарларида тағин ҳам тўлиқроқ акс эттирилиши лозим.

КПСС халқаро сиёсатининг синфий, марксча-ленинча характерини идеология ишида ҳар томонлама очиб бериш керак. Турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш имконияти партиямизнинг муайян мақсадга йўналтирган, ғайрат билан ўтказилаётган пишиқ ташқи сиёсати туфайли кенгайиб бормоқда. Аммо турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши икки системанинг синфий курашини тўхтатиш деган гап эмас. Балки бу курашда ҳарбий методларни қўлланишдан воз кечиш демакдир, холос. Реакцион буржуа идеологияси билан ҳеч қандай муросага келиш асло мумкин эмас, идеология соҳасида социализм билан капитализм ўртасида тинч-тотув яшаб бўлмайди ва бўлиши мумкин эмас.

Жамиятимизнинг қудратли ғоявий-сиёсий бирлиги империализмнинг совет халқига таъсир ўтказиш учун қилаётган ҳар қандай уринишларини мағлубиятга учратиши турган гап. Бироқ, айрим сиёсий гўр одамлар ҳали ҳам буржуа пропагандасининг таъсирига берилаётганликларини, жамият манфаатларига зид ҳаракатлар қилиш даражасига бориб етаётганликларини кўрмаслик хато бўлур эди. Буржуазия томонидан коммунизмга ва Совет Иттифоқига қилинаётган туҳматларни кескин равишда фош қилиб ташлаш, империализмнинг ҳар қандай идеологик диверсияларига асло йўл қўймаслик керак.

Энг муҳими шуки, пропагандамизнинг ҳужумкорлигини ва жанговарлигини кучайтириш, унинг самарадорлигини ошириш зарур. Империализмнинг душманлик билан қилаётган идеологик кирдикорларини фош қилиш билан бирга социализмга ёт бўлган қарашларни таг-томири билан йўқотиш, одамларнинг онгидаги ва хатти-ҳаракатларидаги ўтмиш қолдиқларини, майда буржуачилик иллатларининг такрорланишини — миллатчилик ва буюк давлат шовинизми, бюрократизм, эгоизм ва сиёсий бефарқлик сингари иллатларни бартараф қилиш керак. Совет кишиларини жаҳон революцион тараққиётининг тақдирига, жаҳон социализмининг тақдирига нисбатан манфаатдорлик билан актив муносабатда бўлиш руҳида тағин ҳам кўпроқ кунт билан тарбиялаш муҳим вазифадир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездида уқтириб айтган эдики, «Совет кишиларининг маънавий-сиёсий фазилатларини турмушимизнинг бутун социалистик уклади, жамиятдаги ишларнинг бутун бориши, лекин аввало партия, унинг барча ташкилотлари муайян мақсадни кўзлаб, зўр бериб олиб бораётган ғоявий-тарбиявий иши шакллантиради».

Тарбиявий, идеологик фаолият замон руҳига мувофиқ бўлиши, фан, маданият эришган даражани, жамиятдаги жуда катта силжишларни, омманинг билимдонлик даражасини ҳисобга олиши учун партия ҳамма чораларни кўрмоқда. Партия комитетларининг вазифаси шуки, улар идеология ишига раҳбарлик даражасини оширишлари, тарбиялаш фани ва санъатини ривожлантиришлари ва бойитишлари керак, идеология соҳасида ишлаётган кадрларимиз ўз зиммаларидаги масъулиятни тушунибгина қолмасдан, актуал проблемаларни қўйишда ташаббускор бўлишлари, қарорларни қабул қилишда дадиллик кўрсатишлари, ғоявий турмуш ҳодисалари ва фактларига баҳо беришда партиявий принципиал бўлишлари, ўзларининг профессионал маҳоратларини ҳормай-толмай ошириб боришлари керак. Тарбиялаш ишида формализм, бир қолипга ёпишиб олиш, юзакичиликдан кўра зарарлироқ нарса йўқ. Шунинг учун ҳам пропаганда формалари ва методларини ҳар доим такомиллаштираверишу, уни ташкил этишга илмий асосларни кунт билан жорий қилиш, пропаганданинг ғоявий савиясини ошира бериш, унинг энг кўп даражада оммабоп, қизиқарли ва таъсирчан бўлишига эришиш керак.

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик идеология ишини янада юксалтиришнинг, КПСС XXIV съезди қарорларини, коммунизм қурилиши планларини бажаришга меҳнаткашларни сафарбар қилишда идеология ишининг ролини оширишнинг муҳим босқичидир.

(«ПРАВДА»нинг 8 июлдаги бош мақоласи).

Фотолавҳалар

Республикамиз саноат корхоналарининг азамат коллективлари СССРнинг 50 йиллик олтин тўйига муносиб армуғон ҳозирлаш учун социалистик мусобақани янада қизитиб меҳнат қилаётирлар. Суратларда (юқоридан пастга): 1. Чирчиқдаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи 3-механика цехининг илғор ишчиси Д. Усмонов; 2. Тошкент тракторсозлик заводининг тракторлар учун запас қисмлар ишлаб чиқариш цехи пешқадам металл йўнувчиси Лидия Матросова; 3. Чирчиқ болалар пойафзали фабрикасининг пешқадамлари Т. Қамбаров ва М. Мирзажонов ўртоқлар.

А. Тўраев фотолари.

* *

Тахиатош гидроузелида Чехословакиядан келтирилган насослар монтаж қилишга киришилди. Ўзбекистон ССР сув хўжалиги министрлигининг махсус кўчма механизациялашган колоннаси монтажчилари насослар монтажини жадал суръатлар билан олиб боришаётир. Суратда: йиғувчи-монтажчилар бригадири Р. Аҳмедзянов ва бош механик Е. Жумагазиев ўртоқлар монтаж қилинган насосларни кўздан кечиришаётир.

Р. Саидов фотоси.

Ўзбекистон Ахборот

МЕҲНАТ ИМТИҲОНИ

Институт ва техникумларда имтиҳонларни муваффақиятли топширган ёшлар яна ўзига хос синовдан ўтадиган бўлдилар. Тошкент областининг йигит-қизлари колхоз ва совхозларга яқиндан ёрдам беришга аҳд қилишган. 3 минг йигит-қиз Чирчиқ, Янгийўл ва Бекобод хўжаликларида колхоз ва совхоз миришкорларига сабзавот экинларини йиғиб-териб олишда кўмаклашадилар.

Тошкент техникумлари студентларининг ярмидан кўпроғи Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли, шунингдек, Тошкент яқинидаги «Партия XIX съезди», «Келес», «Оҳангарон», «Назарбек», «Москва», «Тошкент» ва бошқа хўжаликларга йўл олишяпти. Барча техникум ёшлари қатори электр-механика техникуми ва Охунбобоев номли медицина ўқув юртларининг ёшлари ҳам мева, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотини йиғиштиришда зўр ғайрат кўрсатишмоқчи.

Д. ПОЛЕВОЙ.

АТЕИСТ ЛЕКТОРЛАР

Атеист-лекторлар сафи яна кенгайди. «Лекторлик маҳорати мактаби»ни битирганлар йўлланма олишди. Тошкент область партия комитети ҳамда «Билим» жамияти ҳамкорликда ташкил этган бир йиллик мазкур мактаб тингловчилари дин ва унинг реакцион моҳияти, илмий атеизм асослари, янгича урф-одат ва анъаналарни турмушга татбиқ қилиш каби ранг-баранг мавзуларда лекция-суҳбатлар тинглашди.

Машғулотларни республикада илмий-атеизм соҳасида тажриба орттирган файласуф олимлар, партия, совет, касаба союз раҳбар ходимлари ўтказишди. Ўқув йили давомида бўлажак атеистларга қисқа метражли, хроникал-ҳужжатли фильмлар кўрсатилди. Яқинда лекторлик маҳорати мактабини битирган 53 кишига «Илмий атеизм бўйича лектор» гувоҳномаси тантанали топширилди. Битирувчилар орасида врачлар, педагоглар ва зиёлилар бор.

Ш. МИРАЛИМОВ.

ЗАФАРЛАР КЎРИГИ

Қаршида ўзига хос байрам бўлиб ўтди. Бу ерда СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигига бағишлаб область районларининг меҳнат зафарлари кўрик-байрами ўтказиляпти. Кўрик-байрамни Шаҳрисабз шаҳри ва район меҳнаткашлари бошлаб беришди. Қаршида шаҳрисабзликлар Совет ҳокимияти йилларида экономика, маданият соҳасида қўлга киритган ютуқларини намойиш қилдилар.

Меҳнат байрамига келган меҳмонлар область марказидаги саноат корхоналари, қурилиш ташкилотларида, чўлқуварлар, геологлар ҳузурида бўлишди. Шаҳрисабзлик бадиий ҳаваскорлар Қарши меҳнаткашлари ҳузурида ўз санъатларини намойиш қилдилар. Шаҳар маданият ва истироҳат боғида катта оммавий сайил бўлди. Энди меҳнат байрамига Китоб райони ҳозирлик кўрмоқда.

П. ГАДОЕВ.

* * *

Редакциямизга чустлик А. ТУРСУНОВ, гулистонлик Э. РУЗИБОЕВ, қўқонлик Н. ПОЧЧАБОЕВ, Хоразм областидан Б. ХОЛМАТОВ, Қ. ИБРОҲИМОВ, Андижон областидан О. ТОЛИПОВ, қардош Тожикистондан Б. ҲАКИМОВ, қорақалпоғистонлик С. МАТЮСУПОВ, О. ОЙИМБЕТОВ, наманганлик Т. СУЛАЙМОНОВ, Фарғона областидан З. КАМОЛОВ, тошкентлик У. МУҲАМЕДОВ, Бухоро областидан И. САЛИМОВ ўртоқлар ҳам қизиқарли хат-хабарлар йўллашган.

Бир группа футбол мухлислари: Сирдарё областидан Т. РАҲИМОВ, чирчиқлик Ж. МАМАСОЛИЕВ, тошкентлик И. ЮСУПОВ, Душанбадан У. БЕКМУРОДОВ, рязанлик Ю. АУЛОВ ва бошқалар ўз мактубларида «Пахтакор» командасига катта омад тилаганлар.

СССР—50

ЛИТВА ҳафталиги

ДЎСТЛИК БОҒИДА ГУЛЛАГАН ДИЁР

Каунасдаги сунъий тола заводи Литва республикасининг ёш корхоналаридан биридир. Бу ерда асосан ёшлар меҳнат қиладилар. Жуда кўп ёшлар ўз касбининг устаси деган номни олиш учун курашмоқдалар. Суратда: йигирув цехининг участкаларидан бири.

В. Соболев ва М. Огай фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИК, ЯНГИ ИСТИҚБОЛ

● ХОТИН-ҚИЗЛАР ОЛДИНГИ САФДА

● ЛИТВА КЎРГАЗМАСИ

● УЛКАН ИРРИГАЦИЯ ҚУРИЛИШЛАРИ

ҚУДРАТИМИЗ МАНБАИ

(Боши биринчи бетда).

Тўққизинчи беш йиллик (1971—1975 йиллар) социалистик миллатларнинг ҳар томонлама гуллаб яшнаши йўлида янги босқич бўлади. Ҳамма совет республикалари олдида иқтисодий ва маданий юксалишнинг кенг истиқболлари очилди. Янги беш йиллик планга мувофиқ Литвада саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва электр энергияси ҳосил қилиш деярли бир ярим баравар кўпаяди. Ленин номидаги Литва ГРЭСи (1,8 миллион киловатт қувватли) қурилиши тугалланади. Ҳозир барпо этилаётган Каунас ТЭЦида қувватларнинг бир қисмини ишга тушириш кўзда тутилган. Республикада саноатнинг янги тармоғи—нефтни қайта ишлаш тармоғи барпо этилмоқда. Беш йилликнинг охирига бориб Мажейкяйдаги заводнинг биринчи навбати ишга тушиши лозим. Бу завод трубопровод орқали келадиган хом ашёни қайта ишлайди.

Партия XXIV съездининг кенг истеъмол молларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш тўғрисидаги Директиваларини амалга оширишга катта эътибор берилмоқда.

Халқ хўжалигини бундан буён янада ривожлантириш ишларининг катта программаси белгиланган. Ижтимоий секторда йиллик ўртача ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулоти ўтган беш йилликдагига нисбатан 33 процент кўпаяди. 1975 йилга бориб дон экинларининг ҳосилдорлигини гектар бошига ўртача 30 центнерга етказиш белгилаб қўйилган. Республика қишлоқ хўжалигини сут ва гўшт чорвачилиги, жумладан гўшт етиштириладиган чўчқачилик бўйича ихтисослаштириш давом этмоқда.

Литва халқ хўжалигига сарфланадиган капитал маблағларнинг умумий ҳажми саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 38 процент кўп бўлади ва 6,6 миллиард сўмни ташкил этади.

Ҳозирги беш йилликда бизнинг асосий вазифамиз халқнинг моддий фаровонлигини ва маданий турмуш даражасини анча юксалтиришни таъминлашдан иборат. Шу вақт ичида 8,9 миллион квадрат километр уй-жой қуришимиз керак.

Совет ҳокимияти Литва халқига юксак маданият, умумий саводхонлик олиб келди. 1940 йилдагига нисбатан ўрта мактаб ўқувчилари сони 8 баравар, студентлар сони 9 баравардан зиёдроқ кўпайди.

Эндиликда Литвада ҳар 10 минг киши ҳисобига АҚШ, ГФР, Франция, Италия ва бошқа ривожланган капиталистик мамлакатлардагига нисбатан кўпроқ врач тўғри келади.

Республикада фанлар академияси ташкил этилган, 77 илмий муассаса, 37 илмий-тадқиқот институти ва уларнинг филиаллари ишлаб турибди. Литва олимларининг химия, математика, физика, медицина соҳасидаги ютуқлари СССР да ҳам, чет мамлакатларда ҳам машҳурдир.

Литва совет маданияти демократик, революцион ва интернационал традициялар негизида шаклланиб, гуллаб-яшнади. Ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, артистлар, архитекторлар ва бошқа ижодий ходимларнинг катта отряди янги кишини—коммунизм қурувчисини тарбиялашда актив қатнашмоқда.

Литва халқи экономика ва маданият соҳасидаги ютуқлар билан фахрланар экан, бизнинг ўлкамиз совет халқларининг кенг ва ҳар томонлама ҳамкорлиги туфайлигина шу қадар гуллаб яшнаганлигини яхши билади. Тошкўмир, нефть, металлар, газ ва бошқа материалларни биз қардош республикалардан оламиз, уларга эса ўз саноатимиз ва қишлоқ хўжалигимиз маҳсулотларини етказиб берамиз. Республикамизнинг Россия Федерацияси, Украина ССР, Белоруссия ССР, шунингдек қўшни Балтика бўйи республикалари билан иқтисодий алоқалари айниқса мустаҳкамдир. Иқтисодий ҳамкорлик бир-бирларига саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш билан чекланмайди. Малакали мутахассисларни алмашиш, маданият ва санъат ходимларининг ижодий алоқалари катта аҳамиятга эгадир.

Ленин партияси атрофида жипслашган барча миллатлар меҳнаткашларининг бузилмас бирлиги, биродарлиги давлатимиз қудратининг, барча совет миллатлари равнақининг битмас-туганмас манбаидир.

ЛИТВА ТАЖРИБАСИ

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини истеъмол қилиш мунтазам ошиб бормоқда. Бу беш йилликда ҳам ана шундай маҳсулотларни кўпайтириш кўзда тутилган. Бунинг учун мамлакатда барча шарт-шароит яратилган ва биринчи навбатда моддий-техника базаси барпо этилган. Ҳар бир колхоз ва совхознинг ўз резервлари бор. Бу резервлардан оқилона фойдаланаётган хўжаликларда ишлаб чиқариш даражаси ошиб бормоқда. Хўжаликнинг ўзи бадавлат ва бақувват бўлиб бормоқда. Уларнинг тажрибаси ибратлидир. Илғор тажрибаларни оммалаштириш учун СССР халқ хўжалиги ютуқлари выставкасида «Қишлоқ хўжалиги резервлари ишга солинмоқда» деган тематик махсус кўргазма ташкил этилди. Кўргазмада социалистик мусобақа ғолиблари бўлган Литва ССРга ҳам катта ўрин берилган.

Республиканинг табиий ва иқлим шароитига мувофиқ равишда қишлоқ хўжалигининг маълум тармоқлари тез ривожланмоқда. Литва ССРнинг асосий улуши гўшт-сут чорвачилиги ҳамда чўчқачилик маҳсулотларидир. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришда Литванинг салмоғи ўсиб бораётганлигини кўргазма стендлари яққол намоён қилмоқда. Шуни айтиш кифояки, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ўтган беш йилликда икки баравар кўпайди. Стендлардаги рақамлар республика қишлоқ хўжалиги юксак даражада интенсивлашганидан далолат беради. Ҳозирги вақтда республика қишлоқ хўжалигида банд бўлган ҳар бир киши 8 кишини маҳсулот билан таъминламоқда.

Хўжаликларнинг планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказилганлиги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга қанчалар ёрдам берганлигини экспозициялар кўрсатиб турибди. Маҳсулот сифати бутунлай яхшиланди. Ҳозирги вақтда хўжаликлар давлатга сотаётган қорамолларнинг 93 проценти юқори категория бўйича баҳоланмоқда.

Экспозициялар чорва моллар ва паррандаларнинг зотини яхшилаш ҳам интенсивлашнинг муҳим резерви эканлигини кўрсатади. Бундай ишлар наслчилик заводлари ва наслчилик хўжаликларида олиб борилмоқда. Натижада сигирлардан сут соғиб олиш кўпайди, боқувга қўйилган молларнинг семириши тезлашди. Каунас районидаги «Паесис» колхозидаги 997 бош қорамолдан 390 таси сигирдир. Шуниси ҳам борки, колхоз қора моллари элита, биринчи ва иккинчи класс зотли моллардир. Шунинг учун ҳам колхоз насл учун сотаётган молларнинг 99 проценти юқори сифатли эканлиги таажжубланарли эмас. Бу ерда қора моллар бир кеча кундузда 900 граммгача семиртирилмоқда. Ҳар бош сигирдан эса йилига 4 минг килограмм ва ундан ҳам ошириб сут олинмоқда.

Бир вақтлар ҳар бир хўжалик кўп тармоқли бўлиши керак, деб ҳисоблар эдилар. Бундай йўналиш меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, капитал маблағлардан рационал фойдаланиш ишларига ғов бўлиб қолди. Республикада тармоқлар бўйича ихтисослаштириш йўлига ўтилди. Бу эса катта наф келтирмоқда. Радвилишкис районидаги «Драугас» колхози тажрибалари буни яққол кўрсатмоқда. Бу хўжалик оқ зотли чўчқаларни кўпайтириш бўйича ихтисослаштирилган.

Литва кўргазмаси жуда мазмунлидир. У илғор тажрибаларни ва қишлоқ хўжалигида резервлардан фойдаланиш методларини намойиш этади.

Л. ГОЛОВИНА,
Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасининг методисти.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

✦ Республикада беш йилликнинг биринчи йили охирига келиб илмий ходимлар сони 9,6 минг кишига етди. Шулардан 201 киши фан доктори, 2977 киши фан кандидатларидир.

✦ Республика аҳолисига 9 минг врач, 26 минг ўрта маълумотли медицина ходимлари хизмат қилмоқда.

✦ Ҳунар-техника таълими билим юртлари ҳар йили 17 мингга яқин ёш малакали ишчилар тайёрлаб бермоқда.

✦ Бир йилнинг ўзидагина республика халқ хўжалигига олий ва ўрта махсус ўқув юртларини битирган 20 мингдан зиёд мутахассис юборилди. Шундан 7 минг киши олий маълумотлидир.

✦ Бир йил ичида давлат капитал маблағлари ҳисобига 19,4 минг ўринли умумтаълим мактаблари, 9570 ўринли мактабгача болалар муассасалари, 14404 ўринли касалхоналар қурилиб ишга топширилди.

Литва қизлари—Каунасдаги амалий санъат бадиий техникумининг студентлари (чапдан): Бируте Бараускине, Каролина Гильжинайте ва Бируте Миткуте Нерис дарёси қирғоғида. (ТАСС фотохроникаси).

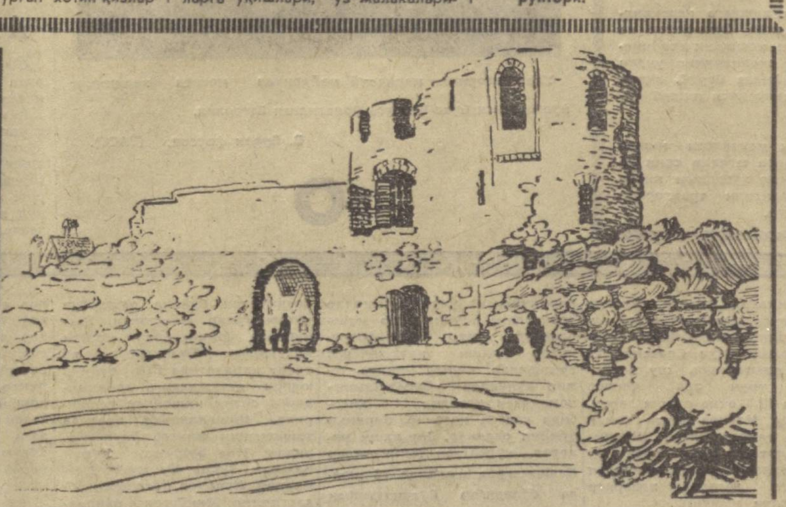

Каунас шаҳри. Салбчилар томонидан қурилган бу қалъада ҳозир тарих музейи жойлашган.

Рассом Б. Штин.

БАХТ ЙЎЛИ

Иттифоқимиздаги барча хотин-қизлар қаторида Литва хотин-қизлари ҳам халқ хўжалигининг турли соҳаларида фаол қатнашмоқдалар. Каунас тўқувчиси Д. Киселене, Радвилишкс районидаги «Бейнорава» совхозининг сут соғувчиси Я. Домкене, Эйшишк районидаги «Шальчининкай» совхозининг сут соғувчиси А. Качерягина, Каунас районидаги ветеринария академияси ўқув хўжалигининг сут соғувчиси С. Дубеницене, Каунас районидаги «Кяляс и коммунизма» колхозининг правлениеси раиси Г. Бундзене, СССР Олий Советининг депутати Шяуляйдаги «Вайрас» заводининг ишчиси Я. Чепене, Кайшядор районидаги «Довайненис» паррандачилик фермасининг бригадири В. Бараускене каби ўртоқларнинг номи республикамизда машҳур...

Капсук районидан Я. Алабурдене ва Пакруой районидан В. Янушкявичене каби чорвадорлар номини халқимиз ҳурмат билан тилга оладилар. Улар меҳнатда катта ютуқларга эришганликлари учун, жамоат ишларида актив қатнашаётганликлари учун республикамизда донг таратганлар. Бу аёллар фақатгина фидокорона меҳнат қилиш билан чекланиб қолмай, шу билан бирга, ўз фарзандларини юракдан севувчи оналар ҳамдир. Улар фарзандларини коммунизм ғояларига, совет ватанпарварлигига садоқат руҳида тарбияламоқдалар. Я. Алабурдене ва В. Янушкявичене «Қаҳрамон она» ордени билан мукофотланганлар...

Совет ҳокимияти барпо этилган дастлабки кунлардаёқ Литва хотин-қизлари Коммунистик партия чақириғига жавобан янги жамият қуриш ишида фаол қатнаша бошладилар. Ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида, фан ва маданият соҳасида зўр ташаббус кўрсатдилар. Яқинда Совет Литваси хотин-қизларига бағишланган махсус статистик тўплам чиқди. Тўпламда келтирилган рақамларни келтиришни истамайман. Лекин шу китобни варақлаган киши Литва аёллари Совет — ҳокимияти йилларида саводсиз деҳқондан инженер ва врач, адабиётшунос ва олим, энг мураккаб, замонавий техникани бошқара оладиган мутахассис бўлишгача катта йўлни босиб ўтганлигининг гувоҳи бўлади. Бунда республикамизда 20 йилдан ортиқ ишлаб турган хотин-қизлар советлари маълум роль ўйнади. Ҳозир ана шу жамоат ташкилотлари ўз фаолиятларини қандай бошлаганлигини эслайдиган одамлар жуда кам қолди.

«Верпстас» тўқимачилик фабрикасининг хотин-қизлар совети ўз эътиборини социалистик мусобақани авж олдириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашга қаратган эди. Бу советга 1948 йилда КПСС аъзоси С. Эжерескене раис қилиб сайланган эди. Совет аъзолари ишчи хотин-қизлар билан суҳбатлар олиб боришар, меҳнатни ташкил этиш ишидаги нуқсонларни топишар, уларни бартараф қилиш учун кураш олиб боришарди. Бу билан улар фабриканинг республикамиздаги илғор корхоналардан бирига айланишига катта ҳисса қўшдилар. Шяуляй уездидаги «Гегужес пирмойи» колхозида Литвада Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган унвонга сазовор бўлган биринчи аёл Стаси Виткене ўша вақтда хотин-қизлар советига раис қилиб сайланган эди. У колхоз хўжалигини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилди.

Республикамиздаги биринчи хотин-қизлар советларининг иши тарих ҳазинасига топширилди. Лекин уларнинг энг яхши анъаналари ҳамон давом этмоқда. Хотин-қизлар советлари совет кишисининг турмуши ва меҳнат шароитини яхшилашга қаратилган турли масалаларни муҳокама қилаётирлар. Меҳнаткашларда коммунистик дунёқарашни шакллантириш, ўсиб келаётган ёш авлодни тарбиялаш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар.

Ҳозир хотин-қизларнинг уй ишини енгиллаштириш масаласи умумдавлат миқёсида ҳал этилаётир. Аҳолига хизмат кўрсатиш тармоғи анча кенгаяди. Умумий овқатланиш системаси такомиллаштирилади. Бу эса хотин-қизларга ўқишлари, ўз малакаларини ошириш, ижодий меҳнат қилишлари учун кенг имкониятлар яратади. Шу муносабат билан хотин-қизлар советлари фаолиятининг характери ҳам анча ўзгарди. Совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати ерларига экскурсиялар, қардош республикаларга саёҳатлар, театрларга маданий юришлар, музейлар ва кўргазмаларни бориб кўриш кабилар анъанага айланмоқда. Хотин-қизлар жаҳон маданияти ҳазиналари билан яқиндан танишмоқдалар. Улуғ Ватанимиз қардош халқлари тарихи, уларнинг турмуши билан ошно бўлмоқдалар.

Хотин-қизлар жамоат ташкилотларининг асосий фаолиятида ўсиб келаётган ёш авлодни тарбиялаш масаласи асосий ўрин эгаллаган ва шундай бўлиб қолади. Ҳар бир аёл—она. Унинг фарзандлари ҳалол, меҳнатсевар, ўз социалистик Ватанига содиқ бўлиб етишиш, ўз халқига фойда келтириш учун интилади. Шунинг учун ҳам хотин-қизлар орасида педагогика билимини кенг пропаганда қилишга алоҳида эътибор бериш лозим. Бу соҳада республикамизда бой тажриба тўпланган. Фабрика-заводлар, колхоз ва совхозларнинг хотин-қизлар советлари оналар учун махсус тўгараклар, машғулотлар ташкил этган. Уларда ўқитувчилар, юристлар, врачлар турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказаётирлар. Бу иш айниқса Кедайн, Кайшядор, Пренай, Шилут, Кельме, Расейн ва бошқа районларда яхши йўлга қўйилган. Хотин-қизлар ҳаётимиздаги салбий ҳолга — ичкиликбозлик, безорилик, жамоат тартибини бузувчиларга қарши курашнинг олдинги сафида бормоқдалар. Литва хотин-қизлар советларининг барчаси Качергине посёлкаси меҳнаткашларининг янги анъаналар илдиз отишига қаратилган оилаларнинг дам олиши мазмунли бўлиши учун бошлаган ташаббусини қўллаб-қувватлаётир.

Хотин-қизлар бизнинг ифтихоримиз. Улар мингларча. Хотин-қизларсиз ҳаётни тасаввур этиш мумкин эмас. Илҳом манбаи бўлган, гўзаллик тимсоли бўлган хотин-қизларимизга янги беш йилликда зўр муваффақиятлар тилаймиз.

А. НОСОВАЙТЕ,
Литва Коммунистик партияси Марказий Комитетининг инструктори.

ЕРЛАРИМИЗ ЯШНАМОҚДА

ЛИТВА МЕЛИОРАТОРЛАРИНИНГ ИЗЛАНИШЛАРИ

Литва харитасида ҳозирги вақтда мелиорация ишлари олиб борилмаётган жойни топиш қийин. Ўтган йили колхозлар, совхозлар ва давлат хўжаликларига пландаги 135 минг гектар ўрнига деярли 139 минг гектар захи қочирилган ер топширилди.

Зах қочириш ишлари ҳажмининг ошганлиги, уларнинг комплекс характери мелиораторлардан меҳнатни ташкил этишни мунтазам такомиллаштириб боришни, оператив раҳбарлик қилишни, техникадан фойдаланиш самарадорлигини оширишни талаб қилади. Кўпгина мелиоратив қурилиш бошқармалари бу вазифани муваффақиятли уддаламоқда. Мисол учун Шилут мелиоратив қурилиш бошқармасини олиб кўрайлик. Шилут мелиораторларининг кучи билан 18 йил ичида 100 минг гектардан зиёд ер қайта яшнатилди, 12 минг гектар ер ўтлоққа айлантирилди. Захи қочирилган майдонларда ҳозир хўжаликлар гектаридан 40-60 центнердан пичан олмоқдалар. Паневеж бошқармасидан И. Бикус, Таураг бошқармасидан В. Ятауснас, Биржай бошқармасидан В. Наркявичюс прораблик қилаётган ишлаб чиқариш участкалари республикамизда донг чиқарди. Бу участкаларда ўтган йили ажойиб кўрсаткичларга эришилди. Уларнинг тажрибасини ҳамма мелиораторлар коллективларига ёйишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Беш йилликнинг биринчи йили резервларни қидириб топиш, фан ютуқлари ва илғор тажрибани ишлаб чиқаришга жорий этиш йили бўлди. Ҳамма мелиорация қурилиши бошқармаларида бошқаришнинг диспетчер системаси жорий этилди. Бу эса жойлардаги мутахассисларни кўпгина қўшимча операциялардан халос этди, бевосита ишлаб чиқаришга кўпроқ куч-ғайрат сарфлаш имконини берди. Объектларни материаллар ва техника билан таъминлаш, ремонт масалалари оператив ҳал қилинадиган бўлиб қолди.

Яна бир фойдали янгилик зах қочирадиган йирик системалар — коллекторлар қуришдир. Кичик зовурлар қазишдан бу усулнинг афзалликлари кўпроқ. Майда зовурлар қазилганда ҳар йили республикада 2600 гектар унумдор ер банд бўлиб қолар эди. Бундан ташқари зовур бўйлари бегона ўтлар конига айланарди. Эндиликда ана шу майдонларнинг анчагина қисмидан экин майдони сифатида фойдаланилмоқда.

Катта коллекторлар қазиш тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, келажакда дренаж системаси йириклашиб боради, кичик зовурлар камаяверади 1970 йилда 60 километр узунликдаги катта коллектор қазилган бўлса, 1971 йилда яна 100 километрли коллектор ишга туширилди. Шилут, Паневеж, Каунас бошқармалари янги технологияни яхши ўзлаштириб олдилар.

Бироқ янгиликни жорий этиш давомида мелиораторлар қийинчиликларга ҳам дуч келдилар: диаметри 250-500 миллиметрли қувурлар етишмаётир. Беш йилликда бундай қувурлар ишлаб чиқариш эҳтиёжимизни қоплайдиган даражада кўпаймайди. Ҳозир бу масалани Қурилиш материаллари саноати министрлиги ҳал қилмоқда.

Коллекторлар қуриш хўжаликлар учунгина фойдали эмас, мелиорация қурилиши бошқармаси ҳар бир километр коллектор қурилишидан 4 минг сўм иқтисодий самара олмоқда.

Ҳозирга қадар зовурлар қўл кучи билан тозаланар эди. Мавжуд машиналардан фойдаланилмасди. Чунки, республикадаги зовурлар жуда тор. Иш ҳажми эса оз эмас. Зовурларни тозалаш учун бир йилда 2,5 миллион куб метргача тупроқ қазиб чиқаришга тўғри келади. Бу ишни механизациялаш нақадар зарурлиги ана шу рақамдан ҳам кўриниб турибди. Литва олимлари ариқ ва зовурларни тозалаш учун экскаваторларга ўрнатиладиган махсус мослама яратдилар.

Янги техника ва технология мелиораторлардан билимларни оширишни талаб қилади. Республикада улар учун малака ошириш мактаблари ташкил этилди. Расейн ва Радвилиш бошқармалари базасида меҳнатнинг прогрессив усуллари мактаби ишлаб турибди. Уларда мелиорация қурилиши бошқармаларининг бош инженерлари, прораблари ва мастерлари ўқимоқдалар.

Мелиораторларимиз беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини ҳамма кўрсаткичлар бўйича ошириб бажариш учун куч-ғайратларини аямайдилар.

А. УСАС,
Литва ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги техника бўлимининг бошлиғи.

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ШИФОБАХШ СУВЛАР

Бирштон булоғининг суви шифобахшлиги тўғрисида илгарилари ҳам жуда кўп гап бўлган эди. Бу сувни фақат Ниямунас қирғоғидаги курортда дам олувчиларгина истеъмол қилардилар. Ҳозир шаҳарда шифобахш сувни тайёрлайдиган махсус цех ташкил этилди. «Витаутас», «Бируте», «Друскининкай» номи берилган сувларга талаб тобора ошмоқда. Шу йилнинг ўзида мамлакатимизнинг турли савдо ташкилотларига 16 миллион шиша шифобахш сув юборилади.

ҚАҲРАМОНЛАР ШАРАФИГА

Вильнюсдаги Бадиий кўргазмалар саройида совет халқи жасоратига ёдгорликлар лойиҳаси кўриб чиқилмоқда. Бу ёдгорлик СССР Министрлар Советининг қарорига биноан Вильнюсда—Таурас тоғида қад кўтаради. Шу муносабат билан энг яхши ёдгорлик лойиҳаси учун конкурс эълон қилинди. Конкурс шартларида ёдгорлик да Ю. Микенасининг «Биринчи қалдирғочлар» скульптурасидан фойдаланиш кўзда тутилмоқда. Шунинг учун экспонатга қўйилган лойиҳаларнинг кўпчилигида бу ўз ифодасини топмоқда.

САЛОМАТЛИК УЧУН

Каунасдаги «Санитас» фармацевтика фабрикаси совет кишиларининг саломатлигини яхшилашга мўлжалланган ўз маҳсулотларини мамлакатимизнинг 300 дан ортиқ шаҳрига юборади. Ҳозир бу ерда Галено-фасовка цехини реконструкция қилиш тугалланаётир. Бу ерга қўл меҳнатини тугатиш имконини берадиган турли механизмлар ўрнатилган. Бу механизмлар фабрика ихтирочилари, слесарлари Р. Касперейтис, В. Василяускас, инженерлардан В. Чигинскас, В. Алауне ва бошқалар томонидан ихтиро қилинган. Цех реконструкция қилиб бўлингандан сўнг бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот 10 процент кўпаяди. Энг асосийси — 150 га яқин номдаги маҳсулотни ишлаб чиқариш планларини мунтазам бажаришга имконият яратади.

Халқаро ҳаёт

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 51 ЙИЛЛИГИ

ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

1921 йилнинг 11 июли. Урга (ҳозирги Улан-Батор) шаҳрининг марказий майдонида тантанали митинг ўтяпти. Халқ революциясининг доҳийси ва Монголия Халқ революцион партиясининг ташкилотчиси Сухэ-Батор мамлакатда ҳокимият ишчи аратлар ҳукумати қўлига ўтганлигини эълон қилади. Қудратли «Ура!» садолари янграйди. Сухэ-Батор монголларнинг озодлик йўлидаги адолатли курашида ёрдам берган улуғ Октябрь мамлакатига ва унинг ўғилларига ташаккур изҳор қилади. Кўп азоб-уқубатларни бошидан кечирган халқимизнинг озодлик кунлари ана шу соатдан бошланган эди. Ўшандан буён биз ҳар йили 11 июлни ўзимизнинг энг катта байрамимиз сифатида нишонлаймиз.

Халқ революцияси ғалабасининг бир йиллик байрамини — надомни Монголия 1922 йилда нишонлаган эди. Ўшанда революция солдатлари ҳарбий маҳоратларини намойиш қилишди. Ажойиб чавандоз Сухэ-Батор айниқса жангчи-кавалерист сифатида юксак маҳорат кўрсатди. Озод халқнинг фарзандлари эркин кураш, камондан ўқ узиш, от чоптириш бўйича куч синашдилар.

Гарчи мамлакатимиз тарихи узоқ ўтмишга бориб тақалса ҳам, у фақат халқ ҳокимияти йилларидагина гуллаб яшнади. Қатор сабабларга кўра, 20-йилларнинг бошларида Монголия Европанинг ўрта асрлар даражасида эди. Халқ оммаси фақат маҳаллий феодаллар томонидангина эмас, чет эллик босқинчилар томонидан ҳам аёвсиз эксплуатация қилинарди. 11 июлдаги революция ғалабасидан кейин ҳам баъзи шубҳачилар Монголиянинг янги ҳаёт йўлига кириши учун камида ўн, ҳатто юз йиллар керак бўлади, — деб ёзишган эди. Аммо сўнгги 51 йил ичида бўлиб ўтган воқеалар шубҳачиларнинг хом ҳаёлларини чипакка чиқарди. Бизнинг мамлакатимиз Осиё қитъасида биринчи бўлиб социализм байроғини тиклаш бахтига эришди. Қолоқ шарқ мамлакатлари орасида Монголия биринчи бўлиб феодализмдан капиталистик босқични четлаб ўтиб, социализм йўлига кирди.

Халқ байрами-надом кунларида биз эришган ютуқларимизни якунлаймиз, қўлга киритган муваффақиятларимиздан қувонамиз. Чунки бизда қувонса арзийдиган ютуқлар жуда кўп. Социалистик Монголиянинг саноати ҳозир бир куннинг ўзида 1929 йилнинг ўн икки ойи давомида ишлаб чиқарилганига тенг маҳсулот бермоқда. Сўнгги уч йил ичида мамлакатнинг ялпи маҳсулоти 15 процентга, миллий даромади эса 14,9 процентга кўпайди. Бунинг натижасида аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича Монголия Халқ Республикаси Туркия, Эрон, Афғонистон, Покистон ва Бирмадан ўзиб кетди. Кейинги икки йил ичида 40 дан зиёд саноат корхонаси ишга туширилди.

Мамлакат ҳаётидаги туб ўзгаришлар монгол қишлоқларига ҳам таъсир кўрсатди. Қишлоқ хўжалик бирлашмалари юксак даражада механизациялашган йирик корхоналарга айланди. Мамлакатда мавжуд бўлган 280 қишлоқ хўжалик бирлашмасининг ҳар бири ихтиёрида 60 минг бош қорамол ва 500 гектардан ҳайдаладиган ер бор. Агар яқин ўтмишдагина қишлоқдаги асосий «техника» белкурак ҳисобланган бўлса, ҳозир ҳар бир қишлоқ хўжалик бирлашмасига 8 автомобиль, 16 трактор, бир неча комбайн ва бошқа машиналар тўғри келмоқда. Аҳоли жон бошига дон етиштириш бўйича МХР Англия, Италия ва Германия Федератив Республикасини орқада қолдириб кетди. Донни четдан сотиб олаётган республика кейинги икки-уч йил ичида чет давлатларга дон сотадиган бўлиб қолди.

Мамлакат экономикасидаги бу ўзгаришлар монголларнинг маънавий қиёфасида ҳам ўз аксини топмоқда. Ўлкамизда маданий революция борган сари чуқурлашиб бормоқда. Ҳозир мамлакатдаги ҳар тўрт аҳолининг бири ўқиётир, ҳар 10 минг монголга 16,6 врач тўғри келмоқда.

Биз нимага эришган ва нимадан қувонаётган бўлсак, буларнинг ҳаммаси халқимизнинг мардонавор меҳнати туфайлидир. Ҳали бизда ҳурматли меҳмон сифатида совет кишиси қатнашмаган бирорта байрам бўлгани йўқ. Бизнинг қувончимиз — унинг қувончи, бизнинг фахримиз унинг ҳам фахридир. Бизнинг биринчи тантаналаримизда 1921 йилда Монголиядан чет эллик босқинчиларни қувиб чиқаришда қатнашган қаҳрамон Қизил Армиянинг вакиллари қатнашган эдилар. Кейинчалик эса1939 йили республиканинг озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилган солдатлар ва тинч қурилишда ёрдам берган кишилар байрамларимизда иштирок этишди. Улуғ Ленин ва қаҳрамон Сухэ-Батор асос солган дўстлик шу тариқа жангларда тўкилган қон билан янада мустаҳкамланди. Йиллар ўтиб бормоқда, янги авлод ўсиб келаётир. Аммо ҳар бир монгол Ленинга ва Ленин ватанининг халқларига бўлган чексиз меҳр-муҳаббатни ўз қалбларида муқаддас сақлаб келмоқда. Шунинг учун ҳам биз надомни — халқ байрамини чинакам қардошларча дўстлик байрами деб атаймиз.

Ц. НАМСАРАЙ,
«Унэн» газетасининг мухбири. (АПН).

ҲАМКОРЛИК РУҲИДА

ЛЮКСЕМБУРГ, 10 июль. (ТАСС). СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг Люксембургга қилган расмий визити тугагандан сўнг бу ерда қўшма ахборот эълон қилинди. Халқаро масалаларни муҳокама қилиш чоғида, дейилади ахборотда, томонлар кейинги вақтларда бир қанча қулай ўзгаришлар рўй берганлигини айтиб, бу ўзгаришлар Европадаги вазиятни соғломлаштиришга ва турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасида ўзаро муносабатларни яхшилашга ёрдам беради, деб қайд қилдилар.

Совет Иттифоқи билан Люксембург бу йўлда куч ва ғайрат сарфлашни давом эттиришга, ҳамда Европада ва жаҳонда тинчликни сақлаш ва кескинлик юмшатилишини давом эттириш мақсадида барча манфаатдор давлатлар билан биргаликда ҳамкорлик қилишга ўзларининг маҳкам бел боғлаганликларини таъкидладилар. Хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишлаб Умумевропа кенгашини ўтказиш бу йўлда қўйилган биринчи даражали қадам бўлиши мумкин. Ҳар иккала томон яқин келгусида Хельсинкида кенгашни кўп томонлама тайёрлаш ишларини бошлаб юбориш мумкин, деган фикрни билдирдилар.

Томонлар СССР ва Польша Халқ Республикасининг Германия Федератив Республикаси билан тузган шартномалари кучга кирганлиги Европадаги барча давлатларнинг манфаатлари йўлида хавфсизликни ва ҳамкорликни мустаҳкамламоқ учун янги имкониятлар яратиб берувчи муҳим воқеа бўлади, деган фикрга келдилар. Ғарбий Берлинга доир тўрт томонлама битим халқаро кескинликни, аввало Европа марказида юмшатиш учун катта аҳамиятга эга.

Юксак даражада ўтказилган Совет — Америка учрашувининг муваффақияти кескинликни юмшатиш ва тинчлик ишига қўшилган муҳим ҳисса эканлиги қайд қилиб ўтилди. Люксембург томони стратегик қуролларнинг баъзи турларини чеклаш тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида битим имзоланганлигидан ўзининг мамнун бўлганлигини айтди.

Томонлар Яқин Шарқда кескин вазият сақланиб қолаётганлиги сабабли ўзларининг ташвишланаётганликларини изҳор этдилар. Улар хавфсизлик кенгашининг 1967 йил 22 ноябрдаги резолюциясида айтиб ўтилган ҳамма талабларни бажариш асосида ер куррасининг шу районида одилона ва мустаҳкам тинчликни қайта тиклаш мақсадида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарининг вакили элчи Ярринг қилаётган ишни ўзларининг қўллаб-қувватлаётганликларини яна бир марта уқтириб ўтдилар.

Томонлар ҳар иккала томон ўртасидаги муносабатларнинг турли жиҳатларини ўзаро манфаатдорлик ва ўзаро мажбуриятлар олишга асосланган ҳамкорлик руҳида кўриб чиқдилар. Министрлар СССР билан Буюк Люксембург герцоглиги ўртасида маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битимнинг ратификация ёрлиқларини бир-бирларига топширдилар. Битим кучга кирди.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

УЛАН-БАТОР. (ТАСС). Умумхалқ байрами — Монголия Халқ Республикасининг 51 йиллигини қардош Монголия меҳнаткашлари қизғин кутиб олмоқдалар.

Мамлакатдаги корхоналарнинг ишчилари ва қишлоқ меҳнатчилари мана шу улуғ воқеа шарафига зарбдор вахтада туриб ишладилар. Шу кунларда Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетига ва Монголия Халқ Республикасининг Министрлар Советига олинган социалистик мажбуриятлар муддатидан олдин бажарилганлиги тўғрисида жуда кўп рапортлар келмоқда.

Улан-Батор темир йўлининг коллективи катта меҳнат ғалабасига эришди. Темирйўлчилар ярим йиллик ишлаб чиқариш программасини муддатидан ўн кун олдин бажардилар. Мебель саноатининг корхоналари ярим йил ичида пландан ташқари 340 минг тугриклик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Налайха шахтёрлари ва Бэрхин конининг кончилари, пойтахтдаги саноат комбинатининг ва ёғочсозлик корхоналарининг ишчилари байрамни план топшириқларини ва мажбуриятларни муваффақиятли бажариш билан кутиб олдилар.

Монголия Халқ Республикасининг ҳамма жойида байрамга бағишлаб тантанали йиғилишлар ўтказилмоқда, монгол халқининг янги жамият қуришдаги ютуқларини акс эттирувчи кўргазмалар очилмоқда.

Улан-Баторнинг марказий майдонида монгол халқининг йўлбошчиси Сухэ-Баторга ўрнатилган ёдгорлик.

В. Будан фотоси. (ТАСС).

ЮКСАЛИШ ОДИМЛАРИ

Монголия Халқ Республикаси Марказий Осиёнинг шимолий қисмида жойлашган бўлиб, майдони 1 миллион 565 минг квадрат километрдан иборат. Аҳолиси 1 миллион 227 минг 800 кишини ташкил этади.

◆ ◆ ◆

Монгол халқининг жанговар авангарди — Монголия Халқ-революцион партияси ўз сафига 58 мингдан зиёд коммунистларни бирлаштирган.

◆ ◆ ◆

МХРда ер ости бойликлари жуда кўп. Шу беш йилликда геология қидирув ишлари олдинги беш йилдагига нисбатан 1,8 баравар ортади. 1971—1975 йиллар мобайнида саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни 53-56 процент кўпайтириш мўлжалланмоқда.

◆ ◆ ◆

Мамлакатда ягона энергосистема вужудга келтирилди. Бу система Улан-Батор ва Дархан, Сухэ-Батор ва Чойбалсан шаҳарларидаги қудратли иссиқлик станцияларини бирлаштириб, республика аҳолисининг учдан бир қисмини қамраб олади. 1975 йилга бориб, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда электр энергияси ишлаб чиқариш 30 процент ошади.

◆ ◆ ◆

Беш йилликда қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқариш 22-25 процент кўпайиб, қора моллар сони 25 миллион бошга етказилади. Қишлоқ хўжалиги янада механизациялашади. Қишлоқ хўжалигини тракторлар билан таъминлаш 1,8 баравар ортади.

ИСПАНИЯ: КУРАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ПАРИЖ, 10 июль. (ТАСС). Шу ҳафтада Мадрид метросининг станцияларида қуролли полиция отрядлари кўпайтирилди. Бу «хавфсизлик кучлари» пойтахт метросининг 4 минг нафар хизматчисини чўчитиш учун метро станцияларига келтириб қўйилди, чунки метро хизматчилари коллектив шартномаларни қайта кўриб чиқиш тўғрисида метро маъмурияти билан икки ҳафтадан бери музокара олиб бораётган бўлсалар ҳам, лекин натижа чиқара олмаётирлар. Испания меҳнаткашлари мамлакатда қимматчилик тез авж олаётганлиги сабабли иш ҳақини кўпайтиришни талаб қилмоқдалар.

Испаниядаги социал аҳвол ҳануз кескин бўлиб турибди. Шафқатсиз эксплуатация, нарх-наво ошиб бораётганлиги испан жамоатчилигининг жуда кенг доиралари орасида қаттиқ норозилик туғдирмоқда.

Франс-Пресс агентлигининг Мадрид мухбири юборган хабарида айтилишича, Мадрид атрофидаги районларда уй бекалари ва оила бошлиқларининг бир қанча уюшмалари ҳукумат маҳкамасига арзнома юборганлар. Шу арзномада, жумладан, бир йил ичида нархлар ўрта ҳисобда 20-30 процент кўтарилганлиги, баъзи озиқ-овқат молларининг нархи эса ҳатто 50 процент кўтарилганлиги айтилган. Шу арзномаларда ҳукуматдан қимматчиликнинг хатарли равишда ошиб бораётганлигини тўхтатадиган ошиғич чоралар кўриш талаб қилинади.

МАНСАРДА ТОПИЛГАН ҚАДИМИЙ ҲАЙКАЛЧА

ДЕҲЛИ, 10 июль. (ТАСС мухбири А. Шальнев). Мансар деган жойда ўтказилаётган қазишлар натижасида (Махараштра штати) будда динига хос бўлган Даҳмада Жамбалнинг — равнақ худосининг қизил тошдан ясалган 76 сантиметрли ҳайкалчаси топилди.

Археологлар нозик дид билан ишланган бу ҳайкалча эрамиздан олдинги иккинчи-биринчи асрга мансуб деб тахмин қилмоқдалар.

Олимлар Мансарда қазишларни давом эттириш Ҳиндистонда буддизм тарқалганлигининг ҳануз ҳал этилмаган кўпгина проблемаларини аниқлашга ёрдам бериши мумкин деб ҳисобламоқдалар.

АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ

СОФИЯ. Болгария йўлларида Шумен шаҳридаги автомобиль заводи конвейеридан тайёр бўлиб чиқаётган юк автомашиналари йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Болгария ишчилари ишлаб чиқаришни социалистик кооперативлаштириш планини амалга ошириб, кўп юк ортиладиган совет ва чехословак автомашиналарини шу заводда йиғиб тайёрлаб бермоқдалар. Ҳозир бу корхона реконструкция қилинмоқда, унинг ишлаб чиқариш қувватлари оширилмоқда.

Шу ой ичида заводда янги цех ишга туширилади. Бу цех «Шкода» ва «ГАЗ-53 А» юк машиналарини ишлаб чиқарадиган бўлади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводи базасидаги
14-шаҳар ҳунар-техника билим юрти
1972-73 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги мутахассисликлар бўйича ишчилар тайёрлайди: металл бўйича токарлар, механика-йиғма ишлар бўйича слесарлар, ҳисоблаш ва клавишли машиналарни ремонт қилиш ва ишлатиш бўйича механиклар, саноат ускуналарини ремонт қилиш бўйича слесарлар, дипломли электр-газ пайвандчилар, саноат электр ускуналарини ремонт қилиш бўйича электрослесарлар, фрезерчилар, электр пайвандчилар.

14 ёшдан 25 ёшгача бўлган кишилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 1 ва 2 йил.

Ўқиш даври давомида ўқувчилар давлат таъминотига ўтказилади (айрим мутахассисликлар бўйича ўқувчиларга стипендия берилади). Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юртидаги ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: маълумоти ва туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар; турар жойидан справка ота-оналарининг иш жойидан справка, мактабдан характеристика, 3х4 см. ҳажмдаги 6 та фотосурат.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ҳамза райони, Сельмашская кўчаси, 14-уй, телефон 66-84-44.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлигининг
ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1972—1973 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртига 8-синфни тугатган 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган кишлар қабул қилинади.

Қабул қилинганлар тикувчи, пойафзалчи ва радио-телемеханик касбларини эгаллайдилар.

Айни бир вақтда 9-11 синфлар ҳажмида рус ва ўзбек тилларида кечки ишчи-ёшлар мактаби программаси бўйича умумий таълим ўқиши ҳам олиб борилади.

Билим юрти ҳузурида ётоқхона ва ошхона бор.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: ВТЭКдан мазкур касб бўйича ўқишни тавсия қилувчи ва инвалидлик группаси кўрсатилган ҳамда соғлиғи тўғрисидаги справкалар; район социал таъминот бўлимининг йўлланмаси, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан характеристика, таржимаи ҳоли, 2 дона фотосурат (3х4 см), паспорт ва ҳарбий билети шахсан кўрсатилади.

Ҳужжатлар 13 августгача қабул қилинади.

15 августдан 17 августгача адабиёт ва математикадан кириш имтиҳонлари қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ғафур Ғулом кўчаси, 47-уй.

«Ўзбекбирлашув»нинг
ТОШКЕНТ КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ
1972—73 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, маданий моллар товаршунослиги, таом тайёрлаш технологияси.

Сиртқи ўқишга: саноат ва озиқ-овқат моллари савдосини ташкил қилиш ва товаршунослик ҳамда қишлоқ хўжалиги моллари товаршунослиги, бухгалтерия ҳисоби ва план-иқтисод, таом тайёрлаш технологияси.

Техникум қошидаги кооператив ҳунармандчилик — билим юртига: кулинария.

Ўқиш муддатлари: кундузги ўқиш тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 3 йилу 6 ой; ўрта маълумотлилар учун 2 йилу 6 ой.

Сиртдан ўқиш тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 4 йил; ўрта маълумотлилар учун 1 йилу 10 ой.

Техникумнинг ҳунармандчилик кооператив билим юртининг кундузги бўлимига қабул қилинганлар ётоқхона ва умумий тартибга биноан стипендия билан таъминланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: 1- курсга- она тилидан (диктант) ва математикадан (оғзаки);

Техникумнинг кундузги II курсига ва сиртқи III курсига озиқ-овқат технологияси мутахассислигидан бошқа ҳамма бўлимларга: она тили ва адабиётдан (иншо), математикадан (оғзаки):

таом тайёрлаш технологияси мутахассислигига химиядан (оғзаки), она тили ва адабиётидан (иншо).

Мурожаат учун адрес: Тошкент — 56, Циолковский кўчаси, 325-уй, телефонлар: 66-04-49, 66-15-95.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Кичкинтойлар учун қўғирчоқ фильмлар. 11.55—«Тиканли қалъа». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 3- серияси. 12.25 — Кўрсатувлар программаси. 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Болалар учун мультфильм. 18.10 — Оташ қалб кишилар. 18.35 — «Ахборот». 18.50 — «Актёрлар ва роллар». С. Саидова. А. Маткаримов. 20.05 — МОСКВА. 20.35 — ТОШКЕНТ. Ўзбек тилида- «Ахборот». 20.50 — Ёш ижрочилар — Тельман Ҳасанов, Толибжон Муллажонов. 21.25 Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. «Полизчилик ўсимликлари факультети». 22.00 — МОСКВА. 22.30 — Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР биринчилиги. «СПАРТАК» (Москва) — «ДИНАМО» (Тбилиси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — МОСКВА. 20.05 — ТОШКЕНТ. «Усмон Юсупов», Ҳужжатли фильм. 20.25 — «СПОРТЛОТОнинг бахтли олти рақами». Реклама. 20.35 — МОСКВА. Рангли телевидение. 22.00 — ТОШКЕНТ. «Уларни кўрганда танир эдилар» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. «Кино музикаси», Кинокўрсатув. 21.10 — Врач маслаҳати. 21.20 — «Чекист ҳақида қисса» (бадиий фильм).

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 7.40 — Енгил куйлар. 8.25— Совет Иттифоқи санъат усталарининг концерти. 9.30 — Москва. «Ер ва эл» радиожурнали. 10.25— И. Штраус. «Вена ўрмони эртаклари» вальси. 11.15 — «Фан ва ишлаб чиқариш». 11.30 — Хор қўшиқлари. 12.15 — Музикали драмалардан парчалар. 13.30 — А. Иошпе ва С. Раҳимов концерти. 16.10 — «Мен Совет Иттифоқи граждониман». Радиокомпозиция. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Республиканинг пахта далаларида» (русча). 18.10 — Найчи А. Қодиров чалади. 18.40 — Спорт эшиттириши. 19.20 — Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 20.50 — «Саломатлик — туман бойлик». 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. 22.15 — Рақс куйлари. 22.40 — Ал. Воинов «Партбилет» ҳикояси. 23.10 — Дам олиш концерти.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Аёл ҳаётидаги эркаклар — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Музика садолари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ёшлар — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Кулгили қиз — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Уч мушкетёр — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА ҚИЗЛАР ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ
1972—1973 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти ўзбек ва бошқа маҳаллий миллат қизларидан рус тилини ўқитиш ҳуқуқига эга бўлган ўрта маълумотли ўқитувчилар тайёрлайди.

Билим юртига 8-синфни битирган 30 ёшгача бўлган хотин-қизлар қабул қилинади.

Ўқувчилар умумий тартибда стипендия ва давлат ҳисобидан бепул овқат ҳамда ётоқхона билан таъминланади.

Ўқишга кирувчилар 1 августдан 30 августгача қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: она тилидан (ёзма), математикадан (оғзаки), рус тилидан (суҳбат).

Билим юртига кирувчилар директор номига ариза ёзиб, аризани қуйидаги ҳужжатлар билан тақдим қиладилар: маълумоти ҳақида гувоҳноманинг асл нусхаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (меҳнат стажи борлар учун), 3 та фотосурат (3х4 см), соғлиғи ҳақидаги справка (286-форма).

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ўқчи кўчаси, 123-уй. Телефон: 44-10-23—44-14-85.

Тошкент халқ хўжалиги институтининг ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари институт ректори, профессор М. М. Қориевга онаси

Орзибуви БАРАТАЛИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СПОРТ

ХАБАРЛАР

Ниҳоят бугун ўйин

Бугун — 11 июлда жаҳон биринчилиги учун Борис Спасский билан Роберт Фишер ўртасида ўйин ўтказилади. Оқ доналар билан ўйновчи жаҳон чемпиони Спасский ва унинг рақиби Фишер ўртасидаги учрашувлар ҳар сешанба, пайшанба ва якшанба кунлари бўлади. Қолдирилган партиялар эртаси куни кечқурун ўйналади. Шанба кунлари дам олиш куни деб белгиланди. Чемпионлик номини сақлаб қолиш учун Спасский 12 очко жамғариши, шу номни олиш учун эса Фишер камида 12,5 очко олиши зарур. Ўйинлар Москва вақти билан кечаси тамом бўлади. Шунинг учун шахмат мухлислари бу учрашувлар натижаларидан эртасига эрталаб хабардор бўлишлари мумкин.

Бутуниттифоқ мусобақасига йўлланма

Ўзбекистон шахсий-команда биринчилиги учун ўсмирлар ўртасидаги теннисчилар мусобақасида темир йўлчи-спортчилар яхши натижаларга эришдилар. Финал ўйинда темир йўлчилар «Буревестник» командаси устидан 11:5 ҳисобида ғалаба қозониб, биринчи ўринни олдилар. Энг яхши маҳорат кўрсатган теннисчилар Калининград шаҳрида 16 июлда бўладиган Бутуниттифоқ мусобақасида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

Биринчи нишондорлар

ГТО — Меҳнат ва СССР Мудофаасига тайёр Бутуниттифоқ янги спорт комплекси босқичлари бўйича дастлабки нишондорлар аниқланди. Республика Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитетида ГТО бўйича юқори натижаларга эришганларга олтин нишонлар топширилди. Нишондорлар орасида тошкентлик мактаб ўқувчиларидан Ира Буцкова, Комил Қаюмов, Зуҳра Мусаева, Назмиддин Исломов, Тошкент областининг Оққўрғон районидан Дилором Урозбоева, янгиободлик Надя Кульбацкаялар бор. ГТО олтин нишондори бўлиш, шунингдек, маълум босқичларга кўра «Главташкентстрой» бошлиғининг ўринбосари Абдуғаффор Аъзамов, Оққўрғондаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабидан Турдибой Тўққизбоев, юридик фанлар доктори Тожиддин Жалилов, республика қурилиш министрининг ўринбосари А. Каримов, Чирчиқ электр-химия комбинатининг цех бошлиғи Евсей Соколовский, Тошкентдаги 1-автопарк электрчиси Абдумутал Рисметовларга ҳам насиб этди.

В. РОВКИН.

Кичик ҳисобда

Биринчи лига командаларининг навбатдаги тур учрашувларида кичик ҳисоблар қайд қилинди. «Пахтакор» 2:1 билан ғалаба қилган куни «Черноморец» командаси Қарағанда кончиларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. «Нистру» — «Крилья Советов» ва «Помир» — «Спартак» ўйинлари 2:1 ҳисобида тугади. «Металлург» — «Уралмаш» ҳамда «Олға» — «Автомобилист» учрашувлари 2:0 билан майдон эгалари фойдасига ҳал бўлди. «Кривбасс» — «Звезда» учрашувида ҳар икки томон иккитадан тўп киритиш билан кифояланди. «Динамо» — «Текстильщик» ўйини 0:2, «Строитель» — «Торпедо» учрашуви 1:1 билан тугади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосар лари — 337914, 330 683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги— 337604, Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553, Иллюстрация — 334524, Стенографистка— 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор— 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро— 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд —31—072, Термиз — 55—35, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.